

Høringsnotat

om

Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om kommunal indsats for unge under 25 år, lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet og lov om kommunale internationale grundskoler

(Fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen m.v.)

1. Indledning

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om kommunal indsats for unge under 25 år, lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet og lov om kommunale internationale grundskoler (Fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen m.v.) har i perioden fra den 4. februar til den 4. marts 2022 været i ekstern høring hos 89 myndigheder og organisationer. Udkastet er også offentliggjort på Høringsportalen.

Der er i alt modtaget 37 høringssvar, herunder høringssvar fra 28 af de hørte myndigheder og organisationer. Danmarks Lærerforenings høringssvar var vedlagt høringssvar fra syv faglige foreninger; Børnehaveklasseforeningen, Danmarks Matematiklærerforening, Dansk lærerforening, Landsforeningen af Læsepædagoger, Logopædisk Forum, Læsekonsulenternes Landsforening og Sproglærerforeningen. Derudover er der modtaget to yderligere høringssvar fra hhv. Danmarks Vejlederforening og Rambøll. 31 høringssvar indeholder bemærkninger til lovudkastet. En oversigt over de myndigheder og organisationer, der har afgivet høringssvar, er vedlagt.

Det er alene de væsentligste bemærkninger fra høringssvarene, der er medtaget i notatet.

2. Sammenfatning om ændring i lovforslaget i forhold til høringsudkastet

De indkomne høringssvar har givet anledning til følgende ændringer i lovudkastet:

Ad § 1, folkeskoleloven:

- § 1, nr. 22, og tilhørende bemærkninger om afskaffelse af fortrolighed er ændret, således at folkeskolelovens § 55 b ikke længere ophæves. Det foreslås i stedet, at testresultater, jf. § 13 a, stk. 1 og 2, for den enkelte elev, grupper af elever, hold, klasser, skoler, kommuner og regioner m.v., bortset fra opgørelser på landsplan, samt testopgaver til brug for adaptive test, jf. § 13 a, stk. 1 og 2, er fortrolige, jf. dog § 13, stk. 1. Testopgaver til brug for lineære test vil derimod ikke være omfattet af fortroligheden.
- I de almindelige bemærkninger, pkt. 2.1.3, er det tilføjet, at test- og evalueringsbanken også – udover frivillige test – vil indeholde andre evalueringsmaterialer og eventuelle øvrige test, og der udgår et afsnit med forbehold for, om testen i matematik på 2. klassetrin kan stilles til rådighed i efteråret 2022.
- I de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3, er det bl.a. tilføjet, at forældre ikke skal dokumentere, at de er ordblinde. Forældrene skal således alene tilkendegive, at de er ordblinde, for at få skolerne til at tilbyde testen. Skolerne kan f.eks. vejlede forældrene om denne mulighed.

- I de almindelige bemærkninger, pkt. 2.1.3, 2.2.3 og 2.3.3, er det tilføjet, at de forskellige test-redskaber m.v. også vil kunne stilles til rådighed for fri- og privatskoler, efterskoler og frie fagskoler, ungdomsskoler og kommunale internationale grundskoler.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3, er det tilføjet i forbindelse tegn på høj begavelse hos elever på ældre klassetrin, at skolerne i forbindelse med afdækningen af elevens behov kan inddrage forældreperspektivet via skole-hjem-samarbejdet
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 19, er det tilføjet, at formålet med skoleudviklings-samtalen vil blive forspildt, hvis kommunalbestyrelsen alene delegerer til skolebestyrelsen, samt at datagrundlaget for skoleudviklingssamtalen bør være tilgængeligt for skolebestyrelsen, inden skolebestyrelsens drøftelse af skolens udviklings- og indsatsområder.

Ad § 2, lov om kommunal indsats for unge under 25 år:

- I § 2, nr. 3, foreslås affattelsen af § 2 g, stk. 3, 1. pkt., ændret til: ”Kommunalbestyrelsen og skolens leder iværksætter i samarbejde en målrettet vejlednings- og skoleindsats for at understøtte, at eleven kan blive uddannelsesparat til den ønskede uddannelse ved afslutningen af 9. klasse, jf. stk. 2.”
- I § 2, nr. 7, er foretaget en udvidelse af den foreslåede ændring, sådan at stk. 2 får følgende ordlyd; ”Ansøgning efter stk. 1 skal være modtaget i ministeriet senest den 1. oktober 2022 for brobygning, der skal finde sted fra skoleåret 2022/23 og senest 1. april 2023 for brobygning, der skal finde sted fra skoleåret 2023/24.”
- I de almindelige bemærkninger, pkt. 2.6.1.3, er ”ungdomsskole” fjernet, da ungdomsskole er en uddannelsesinstitution og ikke et konkret uddannelses tilbud.

Ad § 3, lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet:

- I § 3, nr. 1, om bemærkningerne hertil samt de almindelige bemærkninger, pkt. 2.7.1.3, er foretaget en konsekvensrettelse som følge af, at folkeskolelovens § 55 b ikke ophæves, jf. ovenfor vedrørende § 1, nr. 22 og 23.

Herudover har Børne- og Undervisningsministeriet foretaget følgende ændringer i lovforslaget:

- I § 1, nr. 7, og tilhørende bemærkninger er det tilføjet, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tidspunktet for forældrenes adgang til de anvendte opgaveformuleringer og elevens svar på opgaverne.
- I § 1, nr. 24 (nr. 23 i høringsudgaven), og tilhørende bemærkninger samt de almindelige bemærkninger, pkt. 2.5.3, er det tilføjet, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om udviklingslisten, herunder om tidspunktet for listens udtrækning, om udvælgelseskriterier og om sagsbehandling og klager i forbindelse med udtræk af listen.

Der er herudover foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.

3. Generelle bemærkninger til lovudkastet

Klagenævnet for Specialundervisning, Erhvervsstyrelsen, Rigsrevisionen og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har meddelt, at de ikke har bemærkninger til lovudkastet.

Generelt er foreningerne og organisationerne positive over for lovforslaget. Dette gør sig bl.a. gældende for Børnerådet, Danske Skoleelever og Landssamrådet for PPR-Chefer.

Danmarks Lærerforening er overordnet positiv over forslaget. Foreningen hilser det velkomment, at der kommer stærkere fokus på indsatser og opfølgning på baggrund af både kvalitative og kvantitative evalueringsmetoder. Foreningen finder det vigtigt, at denne del af aftalens intentioner tydeliggøres i lovbemærkningerne, så en nuanceret forståelse af evalueringsdata fremmes. Foreningen konstaterer, at det samlede høringsmateriale afspejler drøftelserne, arbejdet og beslutningerne i 'Sammen om skolen'.

DI støtter generelt aftalen om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem, da det er afgørende for elevernes faglighed, at der løbende kan følges op på deres faglige udvikling i kernefagene og sættes ind med den rette hjælp til eleverne, så deres faglige udvikling kan understøttes bedst muligt.

Dansk Psykolog Forening ser positivt på lovforslaget. Fra et psykologfagligt perspektiv er det værd at bemærke, at den øgede individualisering, testning og forventning om lærings og forbedrings progressivitet, som pålægges børn og unge i uddannelsessystemet, kan forventes at have sammenhæng med den tiltagende psykiske mistrivsel i selvsamme målgruppe.

Skolelederforeningen har store forventninger til, at det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem vil blive til gavn for eleverne i folkeskolen og er positiv over for langt de fleste elementer i lovforslaget om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig den overvejende positive modtagelse af lovforslaget.

4. Bemærkninger til lovudkastets § 1

4.1. Folkeskolens Nationale Færdighedstest i dansk læsning og matematik

4.1.1. Generelt

Børne- og Kulturchefforeningen vil gerne opfordre til, at den lineære modificerede udgave af de nuværende test i dansk læsning og matematisk, som skolerne skal gennemføre i efteråret 2022, er klar i god tid, inden skolerne skal gennemføre testene. Dette af hensyn til skolernes planlægning og forberedelse af eleverne.

Dansklærerforeningen bemærker, at når de nye test kommer, vil der blive testet mere – også tidligt i skoleforløbet. Det er vigtigt at overveje, hvad testningen gør ved eleverne og deres motivation. Der er en risiko for, at de danske skoleelevers mangfoldighed og nuancer går tabt i en standardiseret test, som viser et øjebliksbillede på en bestemt dag. Det er positivt, at man i de nye test vil gå væk fra den adaptive metode, da den i sin opbygning mod at finde et passende niveau gjorde eleverne usikre på egne evner, fordi den krævede en høj fejlbesvarelsesrate. Samtidigt spørges der til, hvordan de nye obligatoriske færdighedstest er tænkt i forhold til den enkelte elevs progression.

Danmarks Matematiklærerforening er positiv over, at de nationale test ændres, så de bliver lineære og dermed mere anvendelige. Foreningen bemærker, at da testen i matematik kun er en test i matematiske færdigheder, er det vigtigt, at testens navn afspejler dette. Der er mange andre dele af faget matematik, der ikke testes i. Foreningen foreslår, at testen skal kaldes: ”national test i matematiske færdigheder”. Foreningen er derudover bekymret over, at de nationale test kun tester relativt simple færdigheder, og dermed ikke opfylder formålet for faget. Det er muligt at udvikle en test, der også tester elevernes matematiske kompetencer. Det kan lade sig gøre, hvilket private aktører har vist. Alternativt kunne ministeriet ved siden af de nationale færdighedstest udvikle en kompetencebaseret test til brug for en dækkende evaluering. Den kunne være med i testbanken.

Danske Skoleelever forholder sig positivt til implementering af Folkeskolens Nationale Færdighedstest. Det er forsat vigtigt for at sikre elevernes trivsel ude på den enkelte skoler og på et nationalt plan at have et måleværktøj, som kan anvendes didaktisk og styringsmæssigt. For eleverne er det afgørende, at der kommer større transparens om vigtigheden af disse tests, samt at de får en neutral og dækkende introduktion til testene.

DI støtter op om, at det adaptive princip afløses af et lineært princip i testene, da det skal være nemmere at bruge testene i lærerens daglige arbejde med at understøtte elevernes udvikling. Det lineære princip i testene vil gøre det lettere for lærere, elever og deres forældre et få et indblik i elevernes faglige niveau og for at følge op på det. DI bifalder samtidig den del af aftalen, der medfører mere fokuserede og hyppigere Nationale Færdighedstest i dansk og matematik, da disse fag udgør kernefagene i folkeskolen, og færdighederne i dansk og matematik dermed understøtter eleverne faglighed i folkeskolens øvrige fag. Basale kundskaber i dansk og matematik er efter DI's opfattelse helt afgørende for, at eleverne får et tilstrækkeligt afsæt for videre uddannelse og arbejde.

Frie Skolers Lærerforening er kritisk over forslaget og tilkendegiver bl.a., at testlogikken forstærkes; der indføres flere, ikke færre tests, og foreningen mener, at man vil fortsætte med et spor, hvor lærerne ikke oplever testene som et relevant redskab, og hvor testresultaterne hverken er valide eller brugbare pædagogisk, samt hvor eleverne presses unødigt.

KL kvitterer for, at mange af elementerne i DLF's, Skolederforeningens og KL's oplæg er medtaget. KL vil gerne appellere til, at den lineært modificerede udgave af de nuværende test i dansk, læsning og matematisk, som skolerne skal gennemføre i efteråret 2022, når at blive klar i god tid, inden skolerne skal gennemføre testene. Dette er vigtigt ift. skolernes planlægning og forberedelse af eleverne. KL fremhæver, der fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det på nuværende tidspunkt er usikkert, hvorvidt testen i matematik i 2. klasse når at blive klar til efteråret 2022. KL mener, at det vigtigste må være, at testen i matematik i 2. klasse har en høj kvalitet og er valid, frem for en presset proces, der resulterer i en test, som er mangelfuld, og som ikke er tilpasset elever i 2. klasse.

Friskolerne bifalder, at de nationale test afskaffes i deres nuværende form. Det er afgørende vigtigt, at udviklingen af ”Folkeskolens Nationale Færdighedstests” absolut må ske med et stærkt pædagogisk sigte og netop ikke blive (et nyt) politisk måleredskab til at vurdere den enkelte skoles

kvalitet mod andre skoler. Test må og bør være et væsentligt og validt værktøj for lærere, pædagoger og ledere i alle skoler.

Skolelederforeningen er overordnet positiv over for forslaget, men har bange anelser om, at der godt kan blive problemer i overgangsårene.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det følger af aftalen, at der i det fremtidige evaluering- og bedømmelsessystem alene vil være obligatoriske test i læsning og matematiske færdigheder, eftersom disse færdigheder er afgørende for alle andre fag. I disse to discipliner testes der løbende igennem skoleårene for at kunne følge progressionen i disse færdigheder hos eleverne. Desuden stilles test til rådighed i en række andre fag, som kan anvendes frivilligt.

Folkeskolens Nationale Færdighedstest skal, modsat i dag, ligge i begyndelsen af skoleåret, så de kan benyttes i planlægningen af undervisningen og kan hjælpe lærer, elev og forældre med at vurdere, hvor der er behov for særligt fokus i undervisningen. Samtidigt skal det forhindres, at testene får karakter af en "prøve" i slutningen af året og de evt. negative mekanismer, det kan medføre, f.eks. træning frem mod testen.

Skolerne vil fortsat kunne inddrage andre test- og evalueringsredskaber, herunder fra f.eks. private aktører, som skolerne måtte finde fagligt og pædagogisk relevante i forhold til at evaluere eleverne. Der henvises til afsnit vedrørende frivillige test mv.

Det følger endvidere af aftalen, at Sammen om Skolen, ligesom faglige eksperter, vil blive inddraget i udvikling og implementering af Folkeskolens Nationale Færdighedstest. Derudover arbejder Børne- og Undervisningsministeriet, herunder Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) og Styrelsen for It og Læring (STIL), på at implementere de lineært modificerede obligatoriske test i overgangsperioden. Ministeriet kan oplyse, at STUK har nedsat en kommission i dansk (læsning) og en i matematik, som består af erfarne, eksterne fagpersoner inden for fagene som skal sammensætte testene. Kommissionerne har bidraget med faglige vurderinger, som danner grundlag for den faglige ramme for testene, således at disse test kan være klar. I den forbindelse bemærkes det, at der kan stilles test i matematik til brug for 2. klassetrin til rådighed inden for afviklingsperioden sidst på året 2022, som endnu ikke er datosat. Dette har givet anledning til ændringer i lovforslagets bemærkninger, således, at der ikke længere tages forbehold for dette.

Bemærkningerne har herefter ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.1.2. Valgte fag og klassetrin

Sproglærerforeningen ser gerne, at der også indføres nationale test i engelsk, evt. i 7. klasse.

KL mener, at det er problematisk med frivillig test i historie. Fælles Mål i historie rummer ikke færdigheder og viden, der egner sig til digitale test og vil derfor ikke kunne give læreren indblik i elevernes faglige niveau. Det vil derfor mere blive en test i, hvor dygtige eleverne er til at huske eksempelvis kongerækken og dermed en test i paratviden inden for historie, hvilket vil komme til at skævvride faget.

Landsforeningen af Læsepædagoger er positiv over forslaget. Dog undrer foreningen sig over, at der ikke er aftalt test til 5. og 7. klasse. Foreningen mener til gengæld ikke, at der skal indføres test i 1. klasse, dels er eleverne meget små, dels er der andre gode tiltag i forhold til de yngste elevgrupper. Foreningen ønsker, at der udarbejdes omfattende vejledninger og alsidige inspirationsmaterialer til hjælp til tolkning af testresultater og til omsætning af disse til en hensigtsmæssig pædagogisk praksis. Foreningen lægger til grund for dette høringssvar, at de nuværende tre profilområder bibeholdes.

Læsekonsulenternes Landsforening bemærker, at det vil være hensigtsmæssigt med nogle retningslinjer omhandlende elever i almen- eller specialklasser, som ikke undervises på alderssvarende niveau. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at de nationale færdighedstest giver mulighed for at regulere sværhedsgraden således, at der kan åbnes op for, at en elev på fx 6. klassetrin kan afvikle den nationale færdighedstest i dansk eller matematik målrettet fx 4. kl.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker – som nævnt ovenfor i pkt. 4.1.1 – at det følger af aftalen, at der i det fremtidige evaluering- og bedømmelsessystem alene vil være obligatoriske test i læsning og matematiske færdigheder, eftersom disse færdigheder er afgørende for alle andre fag.

Det følger således af aftalen, at der skal være obligatoriske test i både danske (læsning) på 2., 3., 4., 6. og 8. klassetrin og i matematik på 2., 4., 6., 7. og 8. klassetrin. Det vil give en løbende indsigt i elevernes færdigheder gennem hele skoleforløbet og dermed give et godt grundlag for at understøtte elevens udvikling.

Det følger derudover af aftalen, hvilke fag der skal laves frivillige test til: engelsk (4. og 7. kl.), natur/teknologi (6. kl.), fysik/kemi (8. kl.), biologi (8. kl.), geografi (8. kl.), dansk som andetsprog (5. og 7. kl.), historie (8. kl.), tysk (2. fremmedsprog, 7. kl.) og fransk (2. fremmedsprog, 7. kl.) Det er ikke aftalt, at der skal laves yderligere test eller test til brug for andre klassetrin.

Det bemærkes endvidere, at der er lagt op til i forbindelse med implementering af test for dansk læsning i overgangsperioden, at de tre nuværende profilområder i tekstforståelse, sprogforståelse og afkodning fastholdes.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker endvidere, at det bl.a. fremgår af lovforslagets § 1, nr. 10, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om obligatoriske og øvrige test, herunder i hvilke fag og på hvilke klassetrin de obligatoriske test skal afholdes, om afviklingen af testene, om gennemførelse af testene på særlige vilkår for elever med særlige behov og om, at visse elever kan fritages for at aflægge testene. Det fremgår endvidere af lovforslagets bemærkninger, at der med hjemmel i bestemmelsen også vil skulle fastsættes regler om, at elever fra specialklasser m.v. vil kunne aflægge test, som ikke svarer til deres skolealder eller klassetrin. Den konkrete løsning i overgangsperioden fra skoleåret 2022/23 til og med skoleåret 2025/26 vil skulle undersøges nærmere.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.1.3. Afprøvning af testopgaver

Danmarks Matematiklærerforening finder det vigtigt, at testene bliver kvalitetssikret med inddragelse af elever. Derfor bør det nye stk. 2 ændres til følgende: ”Børne- og undervisningsministeren

skal, før en test tages i brug og ved udskiftning af opgaver, som indgår i en test, udpege grupper af elever til afprøvning af testenes relevans og pålidelighed m.v.”

KL er uforstående overfor, at det med en lineær test stadig vil være nødvendigt med en afprøvning på grupper af elever, da den enkelte opgave ikke længere skal have tilknyttet en nøjagtig sværhedsgrad. Hvis det stadig er nødvendigt, at elever afprøver opgaver til testene, opfordrer KL til, at man forstyrrer så få elever og skoler som overhovedet muligt med afprøvningen. Alternativt foreslår KL, hvis det er muligt, at man anvender samme model som folkeskolens prøver og dermed benytter sig af forensur og lader eleverne løse tidligere stillet opgaver eller opgavesæt, og samtidig gør det frivilligt for skolerne at deltage i afprøvningen/forensuren.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at uagtet at fastsættelse af opgavernes sværhedsgrad ikke generelt er nødvendig i en lineær test, er kvalitets sikring og afprøvning stadig helt centralt. Det vurderes derfor, at det er vigtigt, at opgaverne er kvalitetssikrede og velafprøvede, samt at opgavernes statistiske egenskaber er klarlagt, inden de anvendes på hele årgangen. Der vil, som i dag, blive taget hensyn til ikke at udvælge flere skoler og elever end nødvendigt ved afprøvning af opgaverne.

Det bemærkes endvidere, at der ved folkeskolens prøver i 9. klasse anvendes forensur. Her anvendes et tidligere prøvesæt, der er fjernet fra diverse materialeplatforme for at undgå, at disse prøvesæt bliver kendt og overeksponeret. Det vurderes, at forensurkonceptet ikke kan overføres til Folkeskolens Nationale Færdighedstest, da der ellers ikke vil være åbenhed om opgaverne, når disse har været anvendt.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.1.4. Fortrolighed

Børne- og Kulturchefforeningen anfører, at det er væsentligt, at kommunerne har adgang til testresultater på både skole- og klasseniveau og for både de obligatoriske og frivillige test, som de har i dag, og finder det væsentligt at sikre, at testresultater løbende kan opsamles i de kommunale systemer. Dog ønsker BKF samtidig at henlede opmærksomheden på, at der med flere tests er en stor pædagogisk opgave i ikke yderligere at fremme en præstationskultur i skolerne.

Danmarks Lærerforening er særdeles kritiske over for forslaget om at ophæve § 55 b og hermed fortroligheden af testresultater. Ophævelse af paragraf § 55 b vil medføre ranglister på forskellige niveauer, og ophævelsen vil virke kontraproduktiv ift. intentionerne i aftalen og hermed fastholde 'teaching to the test', indsnævre undervisningen og virke stik imod hensigten om at sikre en bred evalueringskultur, hvor fokus er på opfølgning på data og indsatser. Testresultater skal fortsat være fortrolige og foreningen mener, at paragraf § 55 b skal fastholdes.

KL kan ikke bakke op om, at bestemmelsen om fortrolighed i folkeskolelovens § 55 b ophæves. Hvis ikke testresultater fortsat er fortrolige, er det KL's vurdering, at resultaterne vil kunne bruges til at rangordne skoler, kommuner og sågar klasser. Parterne i Sammen om Skolen var enige om, at hovedformålet med det nye evaluerings- og bedømmelsessystem netop var at fremme testenes pædagogiske værdi, styrke den formative anvendelse af testresultaterne og reducere tea-

ching to the test. Fortrolighedsparagraffen bør fastholdes, således at det ikke bliver muligt at offentliggøre testresultater – heller ikke i anonymiseret eller aggregeret form for hverken klasser, hold, skoler, kommuner og regioner. Opgørelser af testresultater på landsplan vil KL derimod bakke op om, da det ikke vil kunne bruges til at rangordne og dermed udstille klasser, skoler eller kommuner. KL anfører endvidere, at det er væsentligt, at kommunerne har adgang til testresultater på både skole- og klasseniveau og for både de obligatoriske og frivillige test, som de har i dag, og foreslår, at test- og prøvesystemet udvides med visninger og rettigheder, der også gør det muligt for kommuner at se andre kommuners testresultat på skoleniveau. Det er for KL især vigtigt med lokal indsigt i skoler, der ligner hinanden på tværs af kommunegrænser. Det er for KL vigtigt, at kommuner kan få sådan en indsigt, da skoler i en kommune ofte har mere til fælles med skoler i andre kommuner, der har samme elevgrundlag og/eller socioøkonomi og dermed et bedre sammenligningsgrundlag.

Skole og Forældre finder, at forslaget om at afskaffe folkeskolelovens § 55 b må forstås som et ønske om at understøtte behovet for indblik i og en åben debat om forholdene på den enkelte skole, og det er i sig selv prisværdigt. Men det indebærer også en risiko for, at skoler bliver ”sat i gabestok”. For skolebestyrelserne er det imidlertid afgørende nødvendigt for varetagelsen af tilsynet med skolen at have indblik i disse data. Hvis man skulle overveje at droppe forslaget om at afskaffe § 55 b, er det således nødvendigt, at der i stedet fastsættes klare regler, som siger, at skolebestyrelserne skal have adgang til disse data som grundlag for deres medansvar for udvikling af skolens faglige niveau.

Skolelederforeningen stiller sig fuldstændig uforstående over for, at dette forslag har fundet adgang til lovforslaget. En ophævelse af § 55 b giver ingen mening og vil bringe et forkert fokus og indhold i centrum. En ophævelse af § 55 b vil medføre unødigt bureaukratisk arbejde for skolerne, og vil fjerne skolelederne fra deres væsentligste opgave med at drive og understøtte den pædagogiske udvikling af læringsmiljøerne på skolerne. Bemærkningerne til dette punkt i lovforslaget bidrager heller ikke med et eneste argument for at ophæve paragraffen, men beskæftiger sig udelukkende med, hvilken konsekvens en ophævelse vil medføre. Da dette forslag heller ikke har været drøftet i samarbejdet mellem ministeriet og parterne i ’Sammen om skolen’, bør forslaget bortfalde.

Børne- og Undervisningsministeriet kan konstatere, at forslaget om at ophæve fortroligheden om testopgaver og testresultater i folkeskolelovens § 55 b har givet anledning til omfattende kritik, herunder i høringsvarene fra Danmarks Lærerforening, KL og Skolelederforeningen samt til dels Skole og Forældre. Ministeriet bemærker hertil, at offentliggørelse vil kunne danne grundlag for rangordning af skoler og kommuner, og at dette kan føre til, at undervisningen rettes mod at opnå gode testresultater – såkaldt ’teaching to the test’ – frem for at fokusere på folkeskolens formål.

Ministeriet har derfor ændret lovforslaget, således at udkastets § 1, nr. 22, om ophævelse af folkeskolelovens § 55 b ændres til en ny bestemmelse, hvorefter testresultater for den enkelte elev, grupper af elever, hold, klasser, skoler, kommuner og regioner m.v., bortset fra opgørelser på landsplan, samt testopgaver til brug for adaptive test er fortrolige. Fortroligheden vil dog ikke omfatte den enkelte elevs resultater i det omfang, de er udleveret til forældrene, dvs.

at forældrene ikke er omfattet af pligten til at holde testresultaterne for deres barn fortrolige. Derudover vil testopgaver til brug for lineære test, herunder de obligatoriske test, ikke længere være omfattet af fortroligheden. Disse vil derfor kunne udleveres til forældre m.v., når testperioden er afsluttet.

Det vil som hidtil være berettiget at videregive oplysninger om testresultater til konkrete personer i f.eks. kommunale forvaltninger, kommunalbestyrelser, skoler, skolebestyrelser og ministeriet, i det omfang disse har væsentlig betydning for de pågældendes virksomhed, dvs. hvis de pågældende har brug for oplysningen i deres arbejde. Ministeriet vurderer derimod ikke, at det vil være foreneligt med fortroligheden at give alle kommuner adgang til samtlige skolers resultater under henvisning til, at den enkelte kommune kan have glæde af at kunne identificere nogle få skoler i andre kommuner, som måtte være sammenlignelige med en skole i den pågældende kommune.

Bemærkningerne har ikke herudover givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.1.5. Forældrenes adgang til opgaveformuleringer og elevens svar

Børne- og Kulturchefforeningen henviser til, at det fremgår af lovforslaget, at forældre skal have adgang til anvendte opgaveformuleringer og elevens svar på opgaverne i de obligatoriske test efter anmodning, og at det for eksempel kan ske ved udlevering af papirkopier til eleven eller digitalt via Aula. BKF vil for at undgå omfattende arbejde for skoler med at udlevere papirdokumenter og et deraf stort tids- og ressourceforbrug for lærere og skoler med dette, appellere til, at det bliver en digital løsning, hvor test og testresultater kan udtrækkes digitalt i et standardiseret format.

Danmarks Matematiklærerforening finder, at det er yderst positivt, at forældrene nu får mulighed for at få adgang til deres eget barns testresultater. Åbenhed og gennemsigtighed er vigtigt i ethvert vellykket skole-hjem-samarbejde.

KL henviser til, at det fremgår af lovforslaget, at forældre skal have adgang til anvendte opgaveformuleringer og elevens svar på opgaverne i de obligatoriske test efter anmodning, og at det fx kan ske ved udlevering af papirkopier til eleven eller digitalt via Aula. KL bemærker i den forbindelse, at evt. papirkopier af testopgaver og elevbesvarelser for hver enkel elev, der har gennemført en test, potentiel kan blive omfattende. Udover, at det miljømæssigt ikke kan anbefales, vil det også være indbefattet af et stort tids- og ressourceforbrug for lærere, ligesom det vil være vanskeligt for skoler og kommuner at leve op til kravet om GDPR og sikkerhed omkring fortrolige oplysninger. Det er KL's vurdering, at langt de fleste kommuner vil vælge en digital løsning. I den forbindelse vil det for kommunernes arbejde være væsentligt, at der er mulighed for at overføre test og testresultater digitalt til et relevant kommunalt system. KL bemærker, at det er uklart, hvorvidt forældrene får adgang til de frivillige færdighedstest, herunder til de adaptive nationale test, som i overgangsperioden bliver stillet frivilligt til rådighed for skolerne. KL mener, at forældrene også bør have adgang til de frivillige færdighedstest for netop at sikre størst mulig gennemsigtighed, men også for at give forældrene mulighed for at understøtte deres børns læring bedst muligt.

Skole og Forældre finder, at forslaget om at give forældrene adgang til de anvendte opgaveformuleringer og elevens svar, hvis forældrene anmoder om det, er god og rigtig, da det netop kan forbedre forældrenes mulighed for at understøtte deres børns læring. Enhver formidling af elevernes testresultater skal dog altid følges op af feedback til den enkelte elev og hjemmet og indeholde anbefalinger til, hvordan elevens faglige udvikling kan understøttes. Der er således behov for at styrke skolernes feedbackkultur til eleverne og passende dialog med forældrene om deres børns trivsel og faglige udvikling.

Skolelederforeningen er positiv over for, at spørgsmålene og testresultaterne kan bruges i skolehjem-samarbejdet.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig, at Danmarks Matematiklærerforening, Skole og Forældre og Skolelederforeningen er positive over for udlevering af testopgaver og testresultater til elevernes forældre. Skolerne og lærerne kan beslutte, hvordan testresultaterne konkret formidles til elev og forældre, herunder hvordan testresultaterne indgår som del af en bredere evalueringspraksis, og hvordan formidlingen eventuelt tilpasses de enkelte elever og forældre afhængig af kontekst. Formidlingen kan således oplagt inddrages som led i f.eks. skole-hjem-samtaler, hvor testresultaterne kan indgå som del vurderingen af elevernes trivsel og udbytte af undervisningen sammen med andre evalueringsredskaber, observationer i undervisningen eller elevprodukter mv., således at testresultater ikke står alene og indgår i en samlet vurdering og dialog om elevens faglige udvikling.

Ministeriet noterer sig endvidere, at Børne- og Kulturchefforeningen og KL gør opmærksom på, at anvendelse af en papirløsning vil kunne være ressourcekrævende, og forventer, at foreningernes medlemmer vil tage dette med i deres beslutninger om valg af løsning. Med hensyn til spørgsmålet om mulighed for at overføre test og testresultater digitalt til et relevant kommunalt system kan ministeriet oplyse, at dette hensyn indgår i Styrelsen for It og Lærings overvejelser i forbindelse med arbejdet med at udvikle det kommende testsystem, som skal i drift fra og med skoleåret 2026/27.

Med hensyn til forældrenes adgang til testopgaver og elevens besvarelse finder den foreslåede bestemmelse om adgang kun anvendelse på obligatoriske test. Det er ikke hensigten, at adgangen også skal omfatte frivillige test, herunder eventuelle adaptive test, der fortsat stilles til rådighed for skolerne. I overgangsperioden fra skoleåret 2022/23-2025/26 vil testopgaver i de frivillige adaptive test stadig være fortrolige. Forældrenes indsigt i resultaterne af de frivillige, adaptive test i overgangsperioden vil svare til forældrenes mulighed for indsigt i testresultater i dag. Dvs. i form af den forklaring på resultatet af testen, som er i den orientering, som læreren kan vise forældrene/ printe ud til forældrene fra it-systemet til de nationale test.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.1.6. Frivillige test og test- og evalueringsbank

Børne- og Kulturchefforeningen anfører, at for forvaltningen er det vigtigt, at de har indsigt i kvaliteten på kommunens folkeskoler. Dette for at kunne identificere de skoler, der har brug for hjælp og for at kunne understøtte udviklingen på skolerne. Test- og evalueringsresultater er således et element i kommunernes tilsynsforpligtelse, dialog og samarbejde med skolerne om skole-

udvikling og udvikling af undervisning og anden praksis. Derfor er det også væsentligt, at kommunerne har adgang til testresultater på både skole og klasseniveau og for både de obligatoriske og frivillige test, som de har i dag.

Danmarks Lærerforening bakker op og er enige i, at anvendelsen af frivillige test i øvrige fag træffes på skolerne af lærerne i dialog med skoleledelsen og med afsæt i behovet i det pædagogiske arbejde. Dette afspejles dog ikke i § 13 [red.: folkeskolelovens § 13 a, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 10,] og skal tydeliggøres og præciseres i lovbestemmelsen, så der er overensstemmelse mellem intentionen i de almindelige bemærkninger og bestemmelsen.

KL anfører, at for at styrke skolernes evalueringsarbejde, er der behov for, at lærere, skoler og forvaltninger får stillet en lang række evalueringsværktøjer til rådighed, der understøtter en pædagogisk anvendelse med henblik på at kvalificere undervisningen. Den brede tilgang til det løbende arbejde med evaluering er for KL en væsentlig del af at få etableret og udviklet en test- og evalueringssbank, og derfor er det vigtigt, at banken kommer til at indeholde et bredt udsnit af både kvalitative og kvantitative evalueringsredskaber. Den nuværende beskrivelse af test- og evalueringssbanken rummer ikke denne brede tilgang til evaluering.

Skolelederforeningen er glad for, at der også er frivillige test, men ser med stor skepsis på, hvis de mange beslutningslag gør de frivillige test tvungne for skolerne. Test er et pædagogisk værktøj, som skal anvendes meningsfyldt af personalet på skolerne. Skolelederforeningen foreslår derfor, at Børne- og Undervisningsministeriet, efter få års anvendelse af de frivillige test, foretager en undersøgelse af, hvorvidt det er skolerne selv, der har besluttet sig for anvendelse af frivillige test, eller om beslutningen om anvendelse af frivillige test er foretaget af beslutningstagere længere væk fra skolens hverdag. På den måde kan man se, om der er behov for en senere ændring i lovteksten, således at det alene bliver på skolerne, at beslutningen om anvendelse af frivillige test kan foretages.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af aftalen, at Test- og Evalueringssbanken vil indeholde en række frivillige test i udvalgte fag, som stilles til rådighed for skolerne og kan give indblik i centrale færdigheder inden for fagene ligesom i dag. Der vil være frivillige færdighedstest i engelsk (to test), natur/teknologi (en test), fysik/kemi (en test), biologi (en test), geografi (en test), dansk som andetsprog (to test), historie (en test), tysk (en test) samt fransk (en test). De frivillige test suppleres af andre evalueringssmaterialer og test i de samme fag i testbanken, således at de samlet set så vidt muligt afspejler fagenes formål.

Det følger derudover af aftalen, at de frivillige test vil kunne understøtte skolers pædagogiske arbejde og indgå i grundlaget for pædagogiske og didaktiske overvejelser om tilrettelæggelse af undervisningen, så den lever op til folkeskolens formål, mål for fag og emner samt varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger. Beslutning om anvendelse af evalueringssredskaber og test træffes på skolerne af lærerne i dialog med skoleledelsen og med afsæt i behovet i det pædagogiske arbejde.

Det fremgår bl.a. af lovforslagets bemærkninger, at "de frivillige test formidles af Børne- og Undervisningsministeriet og vil på sigt indgå i ministeriets Test- og Evalueringssbank. Test- og Evalueringssbanken vil indeholde en række frivillige test i udvalgte fag, som stilles til rådighed for skolerne og kan give indblik i centrale færdigheder

inden for fagene.” Bemærkningen har givet anledning til at tilføje til lovforslagets bemærkninger, at Test- og Evalueringbanken også vil indeholde andre evalueringmateriale og eventuelle øvrige tests. Børne- og Undervisningsministeriet gør opmærksom på, at der ved lovforslaget ikke indføres hjemmel til Test- og Evalueringbanken, men på dette område alene foreslås en bemyndigelse til børne- og undervisningsministeren til at fastsætte regler om de frivillige tests.

4.2. Obligatorisk klassebaseret screening for læsevanskeligheder og anvendelse af risikotesten for ordblindhed

4.2.1. Generelt

Skole og Forældre, Skolelederforeningen, Sproglærerforeningen og Landsforeningen af Læsepædagoger er positive over for forslaget.

Børnehaveklasseforeningen er positiv over forslaget, og at man sætter ind så tidligt som muligt med tiltag, der kan gøre det lettere for sprogligt udfordrede og ordblinde børn.

Børnerådet bemærker, at det er positive tiltag, at der nu screenes for læsevanskeligheder på 1. klassetrin, samt at elever, der viser tegn på specifikke læsevanskeligheder, tilbydes risikotest for ordblindhed senest på 1. klassetrin. Rådet vil dog samtidig understrege, at krav om test og opsporing af læsevanskeligheder på 1. klassetrin ikke fraskriver skolernes forpligtelse til at opspore elever, der senere i skoleforløbet viser tegn på læsevanskeligheder.

Danmarks Lærerforening finder det positivt, at man bruger materialet fra sprogprøver i sprogvurderingen i børnehaveklassen.

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) tilkendegiver, at det er vigtigt, at alle elever får den hjælp og støtte, som de har behov for i forhold til deres faglige udvikling. Derfor bakker de op om, at den tidlige indsats i forhold til ordblindhed styrkes.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning støtter op om den styrkede og tidlige indsats for screening af ordblindhed. Mange elever får først opdaget deres ordblindhed og får den ordentlige støtte i gymnasiet, hvilket giver ringere faglige forudsætninger for denne elevgruppe.

Danske Skoleelever anfører, at disse forslag er imperative for at sikre elever med læsevanskeligheders trivsel i uddannelsessystemet. Elevorganisationerne har længe påpeget de store fordele ved, særligt at screene tidligt for ordblindhed. Det er en stor gevinst for elevernes fremtidige faglige trivsel, at dette implementeres.

Danske SOSU-skoler anfører, at det er hensigtsmæssigt så tidligt som muligt af afdække eventuelle udfordringer med henblik iværksættelse af tiltag til at imødegå disse udfordringer.

DI anfører, at en styrket opsporing af elever med læsevanskeligheder er helt afgørende for, at denne gruppe af elever får en bedre skolegang med bedre trivsel og større faglige udvikling. Derfor bifalder DI, at forældre får krav på, at der foretages risikotest for ordblindhed af deres barn i løbet af 1. klassetrin.

Frie Skolers Lærerforening er positiv over tilbuddet om risikotest for ordblindhed i 1. klasse hilser vi velkomment, da en tidlig og intensiv undervisningsindsats er afgørende for ordblinde elever, og mener, at de er afgørende, at der afsættes ressourcer til opfølgning.

Læsekonsulenternes Landsforening er positiv over forslaget og mener, at tidlig opsporing af læsevanskeligheder er et vigtigt redskab, som i videst mulige omfang bør foregå med udgangspunkt i en national fælles opsporingsmetode samt med samme systematik og vurderingsgrundlag.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig den positive modtagelse af lovforslaget.

4.2.2. Ikrafttrædelse

Børne- og Kulturchefforeningen anfører, at det er u hensigtsmæssigt, hvis screeningen for læsevanskeligheder først træder i kraft den 1. august 2025. Dette da den samtidig fungerer som en screening, der skal kunne sige noget om behovet for yderligere udredning, for eksempel i form af risikotest for ordblindhed, som er klar og træder i kraft fra næste skoleår.

KL tilkendegiver også, at det er u hensigtsmæssigt, hvis screeningen for læsevanskeligheder først træder i kraft den 1. august 2025, når den samtidig fungerer som en screening, der skal kunne sige noget om behovet for yderligere udredning, fx ift. risiko for ordblindhed, og risikotesten for ordblindhed træder i kraft fra næste skoleår. Det vil kunne resultere i, at for få elever får tilbudt risikotesten for ordblindhed indtil screeningen er klar i 2025.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af aftalen, og er udmontet i lovforslagets § 5, hvornår disse tiltag skal træde i kraft af bl.a. hensyn til implementering og IT-understøttelse. Det bemærkes, at selvom screening for læsevanskeligheder træder i kraft den 1. august 2025, forhindrer dette ikke, at skolerne – som i dag – vurderer, om eleverne har risiko for ordblindhed.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.2.3. Indholdet af screeningen for læsevanskeligheder i 1. klasse

Dansklærerforeningen tilkendegiver, at der ved en screening for læsevanskeligheder i 1. klasse for at kunne udpege de elever, som skal risikovurderes for ordblindhed, kan man risikere at miste fokus på andre typer af læsevanskeligheder. Der er behov for også at have et vedvarende fokus på andre typer læsevanskeligheder. Det er uklart, hvornår der tales om læsevanskeligheder generelt, og hvornår der tales om decideret ordblindhed. Det er hensigtsmæssigt, at vægtningen af ordblindhed og andre læsevanskeligheder bliver tydeliggjort. Dansklærerforeningen mener ikke, der skal være et ensidigt fokus på at opdage ordblindte elever tidligt i skoleforløbet, men at det er et fortløbende indsatsområde. Der vil være elever, hvis ordblindhed først kommer til udtryk senere i skoleforløbet, hvorfor et vedvarende fokus på ordblindhed er vigtigt.

KL anfører, at en screening for læsevanskeligheder bør afdække flere typer af læsevanskeligheder end blot afkodning. Det gælder både de sprogforståelsesvanskeligheder, der bunder i indlæringsvanskeligheder, fx udviklingsmæssige sprogforstyrrelser, som fx DLD, hvor det anslås, at der er

ca. 7 pct. af en årgang, der lider af DLD, eller vanskeligheder der skyldes begrænsede erfaringer med dansk, som fx kan skyldes sprogfattige miljøer.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at læsescreeningen vil indeholde en delscreening, der afdækker afkodningsfærdigheder/ordlæsefærdigheder, og en delscreening, der afdækker sprogforståelse i form af ordforråd. Der ved identificeres både elever, som er i risiko for at udvikle læsevanskeligheder på grund af afkodningsvanskeligheder, elever, som er i risiko for at udvikle læsevanskeligheder på grund af sprogforståelsesvanskeligheder, og elever, som er i risiko for at udvikle læsevanskeligheder på grund af begge dele.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.2.4. Pligt til gennemførelse af risikotesten for ordblindhed

KL bemærker, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvordan skolen vil skulle finde frem til, hvilke forældre der er ordblinde.

Skolelederforeningen finder det vigtigt, at der ved offentliggørelse af loven fremhæves, at det skal være forældrene selv, der fortæller, om der allerede findes ordblindhed i familien, og at det ikke er skolen, der skal udspørge forældre.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at elever, hvis forældre er ordblinde, skal tilbydes denne test, medmindre skolens leder efter samråd med elevens forældre vurderer, at der ikke er behov herfor. Det fremgår således ikke, hvordan skolen skal finde frem til, hvilke forældre der er ordblinde. Det er derfor blevet præciseret i lovforslagets bemærkninger, at "forældre ikke skal dokumentere, at de er ordblinde. Forældrene skal således alene tilkendegive, at de er ordblinde, for at få skolerne til at tilbyde testen. Skolerne kan f.eks. vejlede forældrene om denne mulighed." Skolen skal således sikre, at forældrene bliver vejledt, så de ved, at deres børn kan få en test, hvis forældrene er ordblinde.

Bemærkningerne har ikke herudover givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.2.5. Opfølgning på testresultater

Børnerådet anbefaler, at Børne- og Undervisningsministeriet udarbejder klare retningslinjer for, hvilke indsatser skolerne skal iværksætte som opfølgning på testene, og ministeriet bør ligeledes udarbejde en pakke af helhedsorienterede tilbud til at tage hånd om barnet med værktøjer og støtte.

Skolelederforeningen finder det vigtigt ift. screeningsværktøj, at udviklingsarbejdet sker i tæt samarbejde med såvel praktikere som faglige eksperter således, at værktøjet bliver både validt og enkelt for lærerne og skolen at arbejde med.

Sproglærerforeningen finder vigtigt, at der afsættes de nødvendige ressourcer til at støtte de ordblinde elever efterfølgende.

Landsforeningen af Læsepædagoger tilkendegiver, at risikotesten for ordblindhed efterhånden er velkendt i folkeskolen og opfordrer ministeriet til at tage hånd om den store udfordring, som

mange lærere oplever i forhold til de elever, som er udtaget til test (fordi lærerne er usikre på deres faglige udvikling), men som i testen ikke viser tegn på ordblindhed.

Logopædisk Forum opfordrer til, at der er en opmærksomhed på, at PPR-logopæden medtænkes i planlægningen af undervisningen, så disse elever også oplever, at det er sjovt og godt at gå i skole, og med undervisning tilpasset på deres sproglige niveau.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at der nedsættes en faglig arbejdsgruppe med sprog- og læseeksperter, der skal udvikle, pilotafprøve, afprøve og fastsætte grænseværdier for, hvornår en elev har utilstrækkelig afkodningsfærdigheder, utilstrækkelig sprogforståelse eller begge dele. I læsescreeningsværktøjet vil der være opmærksomhed på elever, der er i risiko for at udvikle læsevanskeligheder pga. afkodningsvanskeligheder, elever som er i risiko for at udvikle læsevanskeligheder pga. sprogforståelsvanskeligheder og elever som er i risiko for at udvikle læsevanskeligheder pga. af begge dele. Til læsescreeningsværktøjet udvikles et inspirationsmateriale.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.3. Obligatorisk redskab til brug for sprogvurdering i børnehaveklassen

4.3.1. Generelt

Børnehaveklasseforeningen er positiv over for forslaget og for, at der bliver en og samme sprogvurdering på landsplan, og at den nye sprogvurdering, der er under udarbejdelse på baggrund af Rambølls, er forbedret og forkortet. Foreningen gør opmærksom på, at der er brug for ekstra indsats til hjælp.

Børnerådet bakker op om et nyt nationalt sprogvurderingsredskab med tilhørende it-system. Børnerådet mener, at det er afgørende, at sproglige kompetencer måles med evidensbaserede vurderingsmaterialer. Børnerådet er enige i, at det er vigtigt, at undervisningen i børnehaveklassen lige fra begyndelsen tager udgangspunkt i det enkelte barns sproglige forudsætninger, og det er derfor afgørende, at sprogvurderingen indeholder anbefalinger til tilrettelæggelse af den videre pædagogiske indsats og understøttelse af undervisningen med udgangspunkt i det enkelte barns sprogvurdering.

Landsforeningen af Læsepædagoger er positiv over forslaget og ønsker, at der udarbejdes vejledning mv. til lærerne.

Logopædisk Forum tilkendegiver, at foreningen ser kærkomment på, at der nu sættes fokus på, at alle landets elever i børnehaveklassen sprogvurderes med et nationalt obligatorisk materiale. Det er dog vigtig at have for øje, hvilket formål der er med at gennemføre sprogvurderingen - så der ikke blot testes for at teste. Væsentligt er det, at det sker ud fra, at undervisningen fra skoleåret start i børnehaveklassen kan tage udgangspunkt i det enkelte barns sproglige kompetencer og forudsætninger. Foreningen ser derfor for os, at et nationalt sprogvurderingsredskab kan give bedre mulighed for, at udarbejdet evidensbaseret statistik. Således at resultaterne af sprogvurderingen anvendes til at skabe læringsmiljøer, hvor elevens sproglige udvikling støttes bedst muligt.

Læsekonsulenternes Landsforening tilkendegiver, at det er vigtigt, at det obligatoriske redskab til brug for sprogvurdering i børnehaveklassen fortsat følger op på og har afsæt i sprogvurderingen i dagtilbud, således at der er mulighed for at sætte fokus på overlevering af børnenes sproglige udvikling allerede i SFO-perioden forud for skolestart i børnehaveklassen og sikre opfølgning til Børnehaveklassen.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig den positive modtagelse af lovforslaget.

4.3.2. Et nationalt redskab

Børne- og Kulturchefforeningen anfører, at mange kommuner i dag har opbygget et godt og sammenhængende forløb omkring sprogvurderingen i børnehaveklassen og i dag anvender et sprogvurderingsredskab, som de finder nyttigt og er fortrolige med, og hvor opfølgning, kommunikation med forældre og ledelsesinformation allerede er en del af redskabet. Derfor vurderer foreningen, at det er problematisk, at der nu udvikles ét samlet redskab, som alle kommuner er forpligtet til at skulle anvende. Mange kommuner vil skulle bruge unødigt mange ressourcer på at ændre en praksis, som allerede fungerer godt. Foreningen bemærker også, at det er væsentligt, at det nye tilhørende it-system kan overføre resultater til et kommunalt system på en nem og tilgængelig måde for kommunerne. Ydermere skal der være mulighed for en klar sammenhæng til sprogvurderingen i børnehaven.

Dansklærerforeningen tilkendegiver, at når man tester med så små børn, er validiteten ikke høj, da der er andre faktorer som spiller ind. Det står uklart, hvad formålet med et nyt nationalt sprogvurderingsredskab er, samt hvad der bliver vægtet i udviklingen med afsæt i sprogvurderingen og sprogpøven samt hvordan der bygges bro fra sprogvurderingsredskabet til de andre obligatoriske test i resten af skoleforløbet.

DI kan ikke støtte, at det skal gøres obligatorisk for skoler at anvende det nationale it-redskab til sprogvurderingerne i børnehaveklassen. DI mener, det skal være obligatorisk, at eleverne bliver sprogvurderet, men kommunerne skal have frihed til selv at vælge det redskab, de bedst mener understøtter sprogvurderingerne – herunder de sprogvurderingsredskaber, som flere kommuner allerede benytter i dag.

KL anfører, at det er problematisk, at der nu udvikles ét samlet redskab, som alle kommuner er forpligtet til at skulle anvende, da mange kommuner har fået opbygget et godt og sammenhængende forløb vedr. sprogvurderingen. Mange kommuner vil derfor skulle bruge unødigt mange ressourcer på at ændre en praksis, som allerede fungerer godt, og det er stærkt utilfredsstillende. KL opfordrer til, at man lader kommunerne anvende det sprogredskab, som de anvender i dag, og som de allerede har gode erfaringer med, men så forpligtes til at levere data ind til BUVM, således, at data kan overføres begge veje. Det vil fordre, at de forskellige redskaber bygger på en fælles metode- og kriterietilgang, som så kunne defineres af BUVM. For at lette overgangen for kommunerne er det væsentligt, at det nye tilhørende it-system kan overføre resultater til et kommunalt system på en nem og tilgængelig måde for kommunerne, og at der er en klar sammenhæng til sprogvurderingen i børnehaven. Det vil give kommunerne afsæt for at følge barnets

sproglige udvikling og progression over tid. Et sammenhængende datagrundlag på tværs af dagtilbud og skole vil samtidig give kommunerne mulighed for at se på sprogindsatserne i dagtilbud i relation til børnenes resultat af sprogvurderingen i skolen, og udvikle de forhold, som det kan give anledning til.

Rambøll anfører, at Rambøll i dag leverer it-understøttelsen af Sprogvurdering 3-6 til størstedelen af de danske kommuner. En it-understøttelse som kommunerne aktivt har valgt at benytte, frem for det eksisterende gratis it-løsning fra BUVM. Grunden til at kommunerne vælger at betale for sprogvurderingerne gennem en tredjeparts it-løsning er, at leverandørerne har indlejret sprogvurderingen i et større univers, som hjælper pædagoger og lærere i arbejdet med børn og elever. Rambøll mener, at ved at tvinge kommunerne til at bruge ét bestemt system til sprogvurdering i børnehaveklassen, gøres det sværere end i dag at skabe sammenhæng i lærernes og pædagogernes samarbejde omkring børn og elever. Rambøll foreslår, at private leverandører som del af lovteksten pålægges løbende at overføre resultaterne fra de gennemførte test til en samlet national database. Dette vil kunne afhjælpe den tvivl, som i dag findes blandt kommuner og private leverandører af testsystemer om hjemmelsgrundlaget for overførsel af resultater til BUVMs datavarehus. Fastholdes beslutningen om udvikling af obligatoriske nationale testværktøjer, vil Rambøll opfordre til, at kommunerne sikres mulighed for løbende, detaljeret og på individniveau at modtage resultaterne fra de gennemførte test, så resultaterne kan nyttiggøres i det daglige pædagogiske arbejde gennem de platforme som allerede benyttes af det pædagogiske personale.

Skole og Forældre bakker forslaget op og tilføjer, at det er et problem, når sprogvurderinger bruges til at lade elever gå en klasse om, blive tvunget på sommerskole eller køres i bus til andre skoler. Disse foranstaltninger kan virke kontraproduktive for sårbare og små børn. Der bør derfor sikres støtte til kapacitet og faglig indsats på de skoler, som har børn med behov for øget støtte til sprogindlæring.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det følger af aftalen, at der skal udvikles et forbedret nationalt sprogvurderingsredskab. Det skal sikre en systematisk og ensartet vurdering af elever overalt i landet, samtidig med at data kan anvendes til at følge udviklingen lokalt og nationalt. Det vil over tid kunne skabe viden om sammenhængen mellem sproglige udfordringer og faglig udvikling.

Det bemærkes endvidere, at det nationale redskab udvikles med afsæt i Sprogvurdering 3-6 og Sprogprøven, som allerede i dag anvendes i mange børnehaveklasser.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.4. Styrket fokus på højt begavede elever

4.4.1. Generelt

Børnerådet bakker op om styrket opsporing af højt begavede elever. Vi opfordrer i den forbindelse til, at der præciseres og udmøntes et helhedsorienteret blik på barnet. Det er afgørende for barnets udvikling, at højt begavede børn udfordres fagligt, men det er også vigtigt, at skolerne ta-

ger ansvar for, at alle elever trives - både i skolens faglige såvel som sociale fællesskaber. Børnerådet er dog bekymret for, at tidlig opsporing af højt begavede elever kan medvirke til unødvendig marginalisering af elever, der ikke passer ind i normen.

Danmarks Matematiklærerforening gør opmærksom på, at det for dem er vigtigt, at det ikke "kun" bliver en intelligenstag, der skal afgøre om eleven er højt begavet. Yderligere opfordrer foreningen til, at Børne- og Undervisningsministeriet ifm. særlige test af elever med høj begavelse, inddrager tidligere udarbejdet materiale målrettet en styrket indsats for elever med høj begavelse fra ministeriets udlodningsmidler i 2018.

Dansklærerforeningen bemærker, at en standardisering og centralt stillet liste til udpegning af elever kan virke som en forringelse ud fra devisen one size fits all, da undervisningsdifferentiering allerede sker i dag. Det er vigtigt, at opsporingen af talenterne munder ud i differentiering af undervisningen i stamklasserne, da en ellers mangfoldig folkeskole ender ud med at lave et A- og et B-hold. Det kan undre, at man efter opsporingen af eventuelt højt begavede elever, mener at disse skal tilbydes en intelligenstag ved PPR eller lignende og hvad data skal bruges til.

DI bakker op om, at der vil være en styrket opsporing af højt begavede elever, og at elever, der viser tegn på høj begavelse, skal tilbydes en screening på 1. klassetrin. DI mener, det er afgørende, at der bliver fulgt op på, hvordan denne screening implementeres i praksis, og hvordan der efterfølgende følges op på screeningen, da det i henhold til lovforslaget vil være op til skolelederen at afgøre, om screeningen for høj begavelse vil være relevant.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det følger af lovforslagets bemærkninger, at forslaget vil medvirke til, at skolerne bedre kan tage hensyn til disse elever i forhold til skolens indsats efter de gældende regler i folkeskoleloven for tilrettelæggelse af undervisningen, berunder med fokus på undervisningsdifferentiering, valg af undervisningsmaterialer, brug af holddannelse m.v.

Elever, som viser tegn på mistrivsel, ikke udvikler sig fagligt eller har andre udfordringer på grund af høj begavelse, vil efter de gældende regler modtage undervisning, indsats, støtte eller specialundervisning for at afhjælpe eller kompensere for deres udfordringer og behov. Dette vil eksempelvis også omfatte elever, der er højt begavede og har psykiske funktionsnedsættelser som f.eks. autismespektrumforstyrrelser. hvor der kan være brug for særlig opmærksomhed.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker til Danmarks Matematiklærerforenings bemærkning, at i initiativet vedrørende styrket fokus på elever med høj begavelse og udvikling af nye redskaber vil der forud for en intelligenstag i Pædagogisk-Psykologisk-Rådgivning (PPR) eller en tilsvarende kommunal funktion blive foretaget en screening af eleven via en standardiseret tjekliste til formålet. Det bemærkes, at der nedsættes en arbejdsgruppe til at udarbejde denne tjekliste. Arbejdsgruppen vil bestå af både eksperter, parter og praktikere. Børne- og Undervisningsministeriet vil oplyse arbejdsgruppens deltagere om, at der er udarbejdet materiale målrettet målgruppen via udlodningsmidler i 2018, og at der i materialet kan være eventuel inspiration til de kommende tjeklister.

Bemærkningerne har herefter ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.4.2. Krav på intelligenstest hos PPR

Børne- og Kulturchefforeningen vurderer, at skolerne på baggrund af den nye bestemmelse om højt begavede elever, vil opleve et større pres fra forældre om særlig opfølgning, herunder tilbud om supplerende undervisning og behov for særlig faglig støtte.

KL anfører, at skoler og kommuner vil skulle bruge tid og ressourcer til at sætte sig ind i de nye test, tolke resultater, følge op over for forældre, og der vil især i starten være et stort behov for at understøtte skolernes og kommunernes arbejde med de nye test og med opfølgningen på resultatet. KL mener, at skolerne på baggrund af den nye bestemmelse om højt begavede elever, vil opleve et større pres fra forældre om særlig opfølgning, herunder tilbud om supplerende undervisning og behov for særlig faglig støtte. Det vil potentielt medføre en stigning i behovet for flere ressourcer på skolerne og i kommunerne.

Friskolerne bemærker, at det er vigtigt, at der i undervisningen kan ske en differentiering samt være fokus på trivsel. Friskolerne tilkendegiver, at det er skolernes erfaring, at der hos PPR ikke alle steder er den nødvendige indsigt og faglighed omkring højtbegavede børn, hvorfor der skal sikres øgede ressourcer. Friskolerne anfører, at det er stor pres på PPR i kommunerne og det medfører lange behandlingstid. Det er behov for ressourcer og lettere adgang, så elever – uanset skolen – kan have adgang.

Frie Skolers Lærerforening bemærker, at der er højtbegavede elever, der ikke oplever sig tilstrækkelig mødt i deres behov, men mener, at man skal undgå at lave tests for testens skyld, og foreningen ser ikke behov for screening for høj begavelse. Læreren ved godt, hvilke elever der er særligt højt begavede. Til gengæld bør der anvendes flere ressourcer til udvikling af metoder og materialer målrettet elevgruppen.

Landssamrådet for PPR-Chefer bemærker, at det kan støtte intentionen med en screening for høj begavelse og mener, at en sådan screening kan og bør udarbejdes således, at screeningen i de fleste tilfælde kan stå alene. Det vil ifølge landssamrådet hverken være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at følge screeningen op med en anerkendt intelligenstest for alle de elever, hvor screeningen indikerer, at eleven er højt begavet. Landssamrådet for PPR-Chefer anfører, at en opfølgende test efter screeningen vil være et u hensigtsmæssigt ressourcetræk på i forvejen knappe ressourcer. Dette er tilfældet ift. de samlede psykologressourcer i PPR. Landssamrådet for PPR-Chefer foreslår en ændring i lovforslaget, således at skolens leder vurderer efter screening, om eleven skal indstilles til en Pædagogisk Psykologisk vurdering.

Læsekonsulenternes Landsforening tilkendegiver, at det er vigtigt at understøtte, at alle børn udvikler sig fagligt fra netop deres udgangspunkt, men en lovbestemt screening og efterfølgende intelligenstest udført af PPR vil være ressourcekrævende og lægge beslag på skolens og PPR samlede ressourcer, som nødvendigvis må tages fra andre opgaver. Man kunne i stedet have fokus på nogle opmærksomhedspunkter, som lærerteamet kunne bruge som afsæt for observationer på klasseniveau.

Skolelederforeningen mener, at det som udgangspunkt er en god ide, at der bliver gennemført screening af højt begavede elever. Screeningen kan med fordel tages i 2. klasse, da vurderingsgrundlaget for såvel lærere som forældre og elever er bedre. Det er en god ide, at der udvikles tjeklister i forbindelse med screeningen, og at der også kommer fokus på elevens social kompetence, da nogle af de højt begavede elever kan have sociale udfordringer.

Sproglærerforeningen finder det vigtigt, at der afsættes de nødvendige ressourcer til at støtte disse elever.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig, at der er stor bekymring for et ubensigtsmæssigt ressourcetræk i PPR, hvis alle børn, der ifølge screeningen er højt begavede, skal intelligenstestes.

Det bemærkes, at det følger af aftalen, at elever, som gennem tjeklisterne, og hvis der ellers i ekstraordinære tilfælde er indikationer på høj begavelse, i indskolingen skal tilbydes en almindelig anerkendt intelligenstest hos Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) eller en tilsvarende faglig funktion i kommunen. Testen skal afdække, om eleven er højt begavet. Der stilles ikke krav om anvendelse af en bestemt test. Dette er udmøntet i lovforslaget.

Hensigten med aftalen er dels, at der er opmærksomhed på barnets særlige forudsætninger, hvilket understøttes med selve screeningen, og dels at opnå en tidlig identifikation af de elever, som oplever udfordringer som følge af deres høje begavelse. I det omfang eleven har udfordringer som følge af sin høje begavelse, vil det kunne være relevant at foretage en mere uddybende afdækning i form af en pædagogisk psykologisk vurdering.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.4.3. Andet

KL angiver, at det fremgår det af lovforslaget, at hvis et fremtidigt skole-hjem-samarbejde viser, at elever på ældre klassetrin udviser tegn på høj begavelse, er skolerne forpligtet efter de gældende regler til at iværksætte en indsats som f.eks. undervisningsdifferentiering. Det er uklart for KL, hvordan fremtidigt skole-hjem-samarbejde skal kunne fremvise tegn på høj begavelse. KL foreslår i stedet for, at afsnittet helt udgår.

Skole og Forældre anfører, at det er acceptabelt, at det er skolens leder, som vurderer, om screening for høj begavelse er relevant, men ønsker, at det kommer til at fremgå af lovens bemærkninger, at lærere og *forældre* kan indstille eleven til screening. Det understreges, at det er nødvendigt, at lovgivningens intentioner bliver fulgt op med klare retningslinjer for og vejledning i at skabe rammer, undervisningsaktiviteter og undervisningsdifferentiering, som hjælper højt begavede børn.

Danske Skoleelever bemærker, at det er positivt, at forligskredsen ønsker en styrkelse af opsporingen af højtbegavede elever. Afskaffelsen af den nationale talentpulje, der med 65 millioner havde til formål at støtte undervisningen af højtbegavede elever, var dybt kritisabel. Danske Skoleelever opfordrer forligskredsen at overveje en genindførelse af denne pulje eller en anden tilsvarende indsats.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at screeningen skal foretages i 1. eller 2. klasse, da det er centralt med en tidlig identifikation af målgruppen. Udviser elever på ældre klassetrin tegn på høj begavelse, er skolerne tilsvarende forpligtede efter de gældende regler til at iværksætte f.eks. undervisningsdifferentiering. Skolerne har – ligesom i dag – mulighed for i forbindelse med afdækning af elevens behov at inddrage forældreperspektivet via skole-hjem-samarbejdet.

Det bemærkes, at der i denne sammenhæng ved højt begavede elever forstås elever med en intelligenskvotient over 120. Dette medfører, at definitionen omfatter både højt begavede elever (elever med en intelligenskvotient over 130) og elever med særlige forudsætninger (elever med intelligenskvotient over 120), jf. definitionen i KORAs rapport: Indsatsen målrettet højt begavede børns faglige udvikling og trivsel, 2015, side 8.

Det er endvidere skrevet yderligere frem i bemærkningerne, at såfremt elever på ældre klassetrin udviser tegn på høj begavelse, er skolerne forpligtede efter de gældende regler til at iværksætte f.eks. undervisningsdifferentiering, samt at skolerne i forbindelse med afdækning af elevens behov kan inddrage forældreperspektivet via skole-hjem-samarbejdet.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker endvidere, at det ikke følger af aftalen, at forældrene også selv eller i samråd med skolen kan indstille eleven til screening. Bemærkningen fra Skole og Forældre har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker til Danske Skoleelevers bemærkning, at den nationale talentindsats var planlagt til i perioden 2019-2022 at sikre en systematisk tilgang til talentarbejde på tværs af grundskole, gymnasier og erhvervsuddannelser. Talentindsatsen blev annulleret i 2019. Det bemærkes, at der ikke var planer om en systematisk opsporing af højtbegavede børn, som det nuværende lovforslag indebærer. Der er ikke på nuværende tidspunkt afsat midler til øvrige tiltag, herunder en indsats målrettet undervisningen af højtbegavede børn.

Det bemærkes, at elever, som viser tegn på mistrivsel, ikke udvikler sig fagligt eller har andre udfordringer på grund af høj begavelse, efter de gældende regler vil modtage undervisning, indsats, støtte eller specialundervisning for at afhjælpe eller kompensere for deres udfordringer og behov.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.5. Meddelelser mellem skole og hjem

4.5.1. Generelt

Børne- og Kulturchefforeningen mener, at meddelelsesbogen er et godt udgangspunkt til at understøtte og kvalificere dialogen mellem skole og hjem.

Danske Skoleelever forholder sig positivt til afskaffelsen af elevplaner.

Danske SOSU-skoler hilser forslaget om indførelse af en meddelelsesbog som erstatning for elevplanen velkomment. Det mere fokuserede formål forventes at kunne understøtte og kvalificere samarbejdet mellem skole og hjem om den enkelte elevs faglige og alsidige udvikling. Det gælder særligt i udskolingen, hvor samarbejdet mellem skole og hjem er afgørende for, at eleven har det optimale grundlag for valg af ungdomsuddannelse.

KL anfører, at meddelelsesbogen er et godt udgangspunkt til at understøtte og kvalificere dialogen mellem skole og hjem og mener, at bestemmelserne overordnet er faldet godt ud.

Danmarks Matematiklærerforening finder, at det er positivt, at der skal oprettes en meddelelsesbog.

Skole og Forældre ser positivt på forslaget om meddelelsesbogen. Foreningen anfører, at det er vigtigt, at forældrene løbende får viden om deres børns udbytte af skolegangen, så der er et godt grundlag for dialogen mellem skole og hjem, som gavner eleverne og styrker forældrenes tilknytning til skolen. Foreningen anfører derudover, at formuleringen af de foreslåede paragraffer udmærker sig ved, at der ikke er begreber som fx ”almindelig meddelelsesbog” og ”udvidet meddelelsesbog”, men blot ”meddelelsesbog” som generel standard.

Skolelederforeningen ser meget positivt på de nytænkninger, der er i forbindelse med indførelse af meddelelsesbogen.

Sproglærerforeningen anfører, at meddelelsesbogen lyder godt. Foreningen tilføjer, at det bliver spændende at følge udviklingen, da der gives frihed til den enkelte kommune til at udvikle meddelelsesbogen.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig den generelt positive modtagelse af forslaget.

4.5.2. Formkrav til meddelelsesbogen

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) finder, at meddelelsesbogen som udgangspunkt skal være digital, men med mulighed for at printe den til forældre, der ikke har mulighed for at benytte sig af en digital løsning.

Dansk Blindesamfund understreger vigtigheden af, at meddelelsesbogen bliver tilrettelagt på en måde, så den er mulig at tilgå både for de implicerede elever med synshandicap samt for eventuelle forældre med synshandicap.

Danske SOSU-skoler anfører, at det bør sikres, at de lokalt valgte formater for meddelelsesbogen indeholder de oplysninger, der skal tilflyde ungdomsuddannelsesinstitutionerne for dels at kunne vejlede eleverne, dels at kunne opretholde kontinuitet i eventuelt iværksatte støtteforanstaltninger.

KL finder det problematisk, at der ikke er fastsat krav om, at meddelelsesbogen skal være digital. KL anfører i den forbindelse, at printning af meddelelsesbøger kun kan være en løsning ift. de forældre, der ikke har mulighed for at benytte sig af en digital løsning. Når det ikke i loven er fastlagt, at meddelelsesbogen skal være digital, vil en evt. konflikt om udformning af bogen efter KL's mening skubbes ud lokalt til kommuner og skoler.

Læsekonsulenternes Landsforening anfører, at de lokale muligheder for at beslutte, hvordan og hvornår meddelelsesbogen gøres tilgængelig for forældrene vil kunne indebære, at skoleskift og flytninger bliver en administrativ opgave.

Matematiklærerforeningen anfører, at det er vigtigt for samarbejdet mellem skole og hjem, at meddelelsesbogen er tilgængelig hele tiden.

Skole og Forældre bemærker, at det er fint, at der ift. form gives frihed til lokalt at finde den løsning, der passer bedst, men det er nødvendigt, at der stilles krav om, at det i den løsning, man vælger lokalt, er muligt for forældrene at orientere sig i historikken, så man kan dokumentere indgåede aftaler. Skole og Forældre anfører endvidere, at det er oplagt, at Børne- og Undervisningsministeriet bør tage ansvar for at udvikle en brugbar digital løsning, som man så lokalt kan vælge at bruge.

Skolelederforeningen anfører, at det er godt, at der ikke er formkrav til meddelelsesbogen og bemærker i den forbindelse, at de ser frem til de konstruktive dialoger, der skal være på den enkelte skole og i den enkelte kommune om udformningen af meddelelsesbogen. Foreningen ønsker, at der lægges vægt på, at meddelelsesbogen bliver et enkelt og anvendeligt pædagogisk værktøj.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at folkeskoleforligskredsens i deres aftale af 29. oktober 2021 eksplicit har taget stilling til, at der ikke skal fastsættes formkrav til meddelelsesbogen ud over kravet om skriftlighed. Det har dermed været hensigten, at de nærmere rammer for meddelelsesbogen skal fastsættes lokalt, hvorfor der ikke vil blive udviklet en central digital løsning. Dette skal også ses i forlængelse af, at tanken med meddelelsesbogen i høj grad har været, at der skal skabes et enkelt værktøj med få krav, således at det i høj grad bliver op til lokal beslutning, hvordan redskabet nærmere skal udformes.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker derudover, at der i forlængelse af indførelsen af meddelelsesbogen fra centralt hold vil blive udarbejdet faglige vejledninger til inspiration for skolernes arbejde med meddelelsesbogen. Heri vil der bl.a. blive skitseret mulige formater for meddelelsesbogen, herunder også et digitalt. For de forskellige formater vil overholdelse af GDPR indgå.

Der er i lovforslaget lagt op til, at meddelelsesbogen som minimum skal gøres tilgængelig for eleven og forældrene én gang om året. Der er tale om et minimumskrav, hvilket betyder, at man lokalt på den enkelte skole kan vælge at lade meddelelsesbogen være tilgængelig i større omfang. Ministeriet skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at skoler og kommuner skal sikre, at meddelelsesbogen gøres tilgængelig for alle elever og forældre – også elever og forældre med synshandicap.

I forhold til det anførte fra Danske SOSU-skoler skal ministeriet gøre opmærksom på, at den nye meddelelsesbog – ligesom elevplanen – for eleverne i udskolingen skal indeholde oplysninger om elevens overvejelser om uddannelse og de faglige krav i den forbindelse. Disse oplysninger – og eventuelle øvrige oplysninger med relevans for elevernes videre forløb – skal fortsat danne grundlag for udarbejdelse af en uddannelsesplan.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.5.3. Indhold i meddelelsesbogen

Danmarks Lærerforening finder det positivt, at fokuspunkterne for dialogen med forældrene udarbejdes på skoleniveau. Foreningen foreslår i den forbindelse, at dette tydeliggøres i lovforslaget. Foreningen anfører derudover, at foreningen finder det vigtigt, at det ift. elever med udfordringer i skolen tydeliggøres og præciseres, at det er en lærerfaglig vurdering, hvilke indsatser der skal fremgå af meddelelsesbogen.

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) finder det positivt, at meddelelsesbogen kommer til at indeholde elementer, der handler om elevens uddannelsesplaner.

Danske Skoleelever finder, at det er afgørende, at der med den nye meddelelsesbog vil ligge et fokus på at inddrage eleverne i deres løbende udvikling, særligt på de ældre klassetrin. Danske Skoleelever anbefaler i den forbindelse, at der afsættes midler til afviklingen af individuelle samtaler mellem lærer og elev. Endvidere anbefales det at udarbejde en handleplan, der skal sikre større supplerende feedback på standpunktskaraktererne i folkeskolen.

Dansklærerforeningen finder det positivt, at antallet af områder, der skal inddrages i den nye meddelelsesbog, er begrænset. Foreningen opfordrer dog til, at inkludere andre områder, hvor eleven har særlige forcer, så meddelelsesbogen også kan virke som en motivationsfaktor.

Læsekonsulenternes Landsforening anfører, at det er vigtigt, at det beskrives klart for skolerne, hvis det forholder sig sådan, at skolerne skal indberette elever med udvidede meddelelsesbøger til STUK. Det er samtidig vigtigt, at målgruppen for brugen af udvidede meddelelsesbøger beskrives nøje. Dertil kommer, at det kan give anledning til mange forskellige tolkninger af udvidede meddelelsesbøger, hvis hver kommune/skole har mulighed for at definere og udarbejde skabeloner for bogen. Det vil også gøre det vanskeligt at sammenligne og overføre viden på tværs af kommunegrænser. Endelig finder foreningen, at dokumentationskravene for resultaterne af risikotesten for ordblindhed i meddelelsesbogen bør understreges.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig forslaget fra Danmarks Lærerforening om at tydeliggøre i lovforslaget, at fokuspunkterne for dialogen med forældrene udarbejdes på skoleniveau, og at det er en lærerfaglig vurdering, hvilke indsatser der skal fremgå af meddelelsesbogen. Ministeriet skal hertil bemærke, at det allerede fremgår af bemærkningerne til den foreslåede § 13, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, at meddelelsesbogen vil skulle udarbejdes af elevens lærere ud fra en løbende dialog mellem skolen, elev og forældre. Derudover fremgår det af bemærkningerne, at fokuspunkterne skal tage udgangspunkt i lærere og pædagogers observationer af elevens aktuelle status. I lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.4, fremgår det også, at skolen – i forbindelse med udarbejdelse af fokuspunkterne – udvælger de elementer af elevens faglige og alsidige udvikling, som vurderes at være mest relevante at have en dialog og et samarbejde med hjemmet om for at understøtte elevens videre udvikling.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, afsnit 2.4, at meddelelsesbogen skal være et redskab til at understøtte og kvalificere dialogen mellem skole, lærer, pædagog, forældre og elev om elevens faglige og alsidige udvikling. Tilsvarende fremgår det, at meddelelsesbogen i udskolingen skal omfatte elevens overvejelser om uddannelse og de faglige krav i den forbindelse. Der er ikke med lovforslaget afsat ressourcer til yderligere elevinddragelse i form af individuelle samtaler mellem elev og lærer.

Ministeriet skal endvidere bemærke, at kravene til indholdet i meddelelsesbogen er minimumskrav. Hvis det ud fra en helbedsvurdering af eleven anses for væsentligt, vil en lærer f.eks. kunne vælge også at omtale andre fag end dansk og matematik, ligesom en lærer vil kunne vælge at lade andre oplysninger indgå. Det kan f.eks. som anført af DanskLærerforeningen være oplysninger om områder, hvor eleven har særlige forcer. Elevens forcer vil også kunne nævnes under fokuspunkter for elevens faglige og alsidige udvikling, hvis det anses for væsentligt.

Ift. det af Læsekonsulenternes Landsforening anførte skal ministeriet gøre opmærksom på, at der ikke i lovforslaget stilles krav om indberetning i forbindelse med meddelelsesbogen, ligesom der heller ikke sondres mellem "meddelelsesbøger" og "udvidede meddelelsesbøger". Med forslaget lægges der op til, at alle elever skal have en meddelelsesbog, der indeholder få, væsentlige fokuspunkter for den enkelte elevs faglige og alsidige udvikling. For elever med udfordringer i skolen skal meddelelsesbogen derudover indeholde oplysninger om de indsatser og den opfølgning, skolen har iværksat for at imødekomme elevernes udfordringer. De kan fx være ordblindeindsatser m.v.

Bemærkningerne giver på den baggrund ikke anledning til at foretage ændringer i lovforslaget.

4.5.4. Andet

KL bemærker, at der med kravene om dataindhold i meddelelsesbogen forudses udfordringer for kommunerne ift. systemunderstøttelsen. Den korte tidsfrist og sikkerhedskrav vedr. opbevaring af data gør, at der vil skulle udvikles kommunale løsninger med det rette sikkerhedsniveau. Dertil kommer, at meddelelsesbogen skal kunne tilgås af forældre og elever. KL anfører, at disse forhold forventes at ville være omkostningstunge for kommunerne.

Skole og Forældre anbefaler, at skolebestyrelserne som led i arbejdet med at fastsætte principper for skolens arbejde med meddelelsesbogen forpligtes til at forholde sig til, hvordan forældrene får underretning om andre fag end dansk og matematik.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at en eventuel understøttelse af meddelelsesbogen muligvis kan tilvejebringes i allerede eksisterende it-systemer som f.eks. Aula eller læringsplatforme, som allerede i dag giver mulighed for dialog med forældre samt håndtering af fortrolige persondata, som er omfattet af GDPR-krav om tilstrækkelig it-sikkerhed.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker endvidere, at det allerede fremgår af folkeskolelovens § 44, stk. 2, nr. 5, at skolebestyrelsen fastsætter principper for underretning af hjemmene om elevernes udbytte af undervisningen. Heri ligger, at skolebestyrelsen også skal forholde sig til, hvordan forældrene underrettes om elevernes udbytte af undervisningen i andre fag end de, der omtales i meddelelsesbogen.

Ministeriet skal i øvrigt bemærke, at det også fremgår af bemærkningerne til den foreslåede § 13 b, stk. 2, at det forhold, at der indføres en forpligtelse til at omtale fagene dansk og matematik, ikke ændrer på, at der fortsat gælder et krav om løbende evaluering af den enkelte elevs faglige niveau i andre fag end dansk og matematik.

Bemærkningerne giver på den baggrund ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

4.6. Skoleudviklingssamtaler

4.6.1. Generelt

Børne- og Kulturchefforeningen vurderer i forhold til forslaget om, at kvalitetsrapporterne afskaffes og erstattes af skoleudviklingssamtaler mellem kommuner og skoler, at det at afskaffe kvalitetsrapporter og erstatte dem med skoleudviklingssamtaler vil betyde, at der skal bruges betydelige ressourcer på at sikre stærk og kontinuerlig dialog om kvalitetsudviklingen mellem skole og kommunalbestyrelse og mellem den enkelte skoles aktører. Derudover mener BKF, at der alene skal være tale om en skoleudviklingssamtale, ikke flere.

Danske Skoleelever forholder sig kritisk til, at kommunerne ikke er pålagt at udarbejde kvalitetsrapporter, da disse er et centralt redskab til at sikre, at der foregår en tilstrækkelig opfølgning på kvaliteten i den undervisning eleverne tilbydes på de kommunale folkeskoler.

KL bemærker, at det ikke er forventningen, at det at afskaffe kvalitetsrapporter og erstatte dem med skoleudviklingssamtaler vil medføre et mindre ressourceforbrug. Der vil skulle bruges betydelige ressourcer på at sikre stærk og kontinuerlig dialog om kvalitetsudviklingen mellem skole og kommunalbestyrelse og mellem den enkelte skoles aktører. Derudover bemærker KL, at det konsekvent bør fremgå, at der er tale om en skoleudviklingssamtale og ikke flere skoleudviklingssamtaler. Der er tale om et minimumskrav på én samtale.

Skole og Forældre bakker op om forslaget om at afskaffe kvalitetsrapporterne til fordel for skoleudviklingssamtaler.

Skolelederforeningen finder, at skiftet fra kvalitetsrapporter til udviklingssamtaler er udtryk for den helt rigtige tænkning, og Skolelederforeningen ser frem til at se den meningsfyldte mangfoldighed, som vil komme på området.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig, at Danske Skoleelever er kritisk over for, at kvalitetsrapporterne afskaffes, mens Skole og Forældre og Skolelederforeningen er positive.

Børne- og Kulturchefforeningen og KL bemærker, at der vil skulle bruges betydelige ressourcer på at sikre stærk og kontinuerlig dialog om kvalitetsudviklingen mellem skole og kommunalbestyrelse og mellem den enkelte skoles aktører. Hertil bemærker Børne- og Undervisningsministeriet, at skoleudviklingssamtalerne vil skulle erstatte de nuværende kvalitetsrapporter, og at kommuner og skoler har betydelig frihed til at fastlægge indhold og rammer for skoleudviklingssamtalerne lokalt. Det er således ministeriets forventning, at skoleudviklingssamtalerne vil kunne afholdes inden for rammerne af de ressourcer, som på nuværende tidspunkt anvendes til at udarbejde kvalitetsrapporter.

Både Børne- og Kulturchefforeningen og KL foreslår, at lovforslagets bemærkninger om skoleudviklingssamtalen alene omtaler denne i ental. Børne- og Undervisningsministeriet bemærker hertil, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 40 a, stk. 1, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 19, at kommunalbestyrelsen årligt gennemfører en skoleudviklingssamtale med skolens leder. Beskrivelsen i lovbemærkningerne kan dog ikke nøjes med at forholde sig til den enkelte skoles virkelighed i ét år, men må forholde sig til alle skoler i årene fremover. Da der vil skulle gennemføres skoleudviklingssamtaler med alle skoler i hver kommunes skolevæsen og i alle

98 kommuner og disse samtaler vil skulle gennemføres hvert år fremover, giver det derfor ikke mening alene at omtale én skoleudviklingssamtale.

Bemærkningerne har herefter ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.6.2. Grundlaget

BUPL anfører, at børn og unges trivsel i et sundt og inkluderende læringsmiljø er en helt central indikator og mener derfor, at elevernes trivsel er et afgørende parameter i forhold til dataindsamling, når det handler om skolers behov for udviklingssamtaler.

Børne- og Kulturchefforeningen bemærker, at i rækken af elementer, som skoleudviklingssamtalen skal tage udgangspunkt i, fremgår resultaterne af test i læsning og matematik. For foreningen er det væsentligt, at resultaterne i læsning og matematik indgår i skoleudviklingssamtalen. Foreningen finder dog, at fokus skal være på at styrke den fælles forståelse af skolens udviklingsområder og de indsatser, der iværksættes på skolen. Det bør derfor fremhæves, at det centrale element i skoleudviklingssamtalen er skolernes analyse af egne udviklingsområder, herunder i forhold til kommunalbestyrelsens temaer og indsigter fra forvaltningen.

Danmarks Lærerforening mener ikke, at lovforslaget tiltrækkeligt afspejler intentionen med den politiske aftale om et fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem samt de fælles notater om skoleudviklingssamtalen udarbejdet i regi af Sammen om Skolen. I forhold til § 40 a om skoleudviklingssamtaler mener foreningen, at der mangler en specificering af skolens initiativret til at analysere skolen udfordringer. Derfor foreslår foreningen, at følgende sætning indsættes som stk. 2: *"Udgangspunktet for samtalen er skolens egen analyse af skolens aktuelle fokus". "Det er skolens leders ansvar at beskrive de udviklings- og indsatsområder, som samtalen skal fokusere på."* Det skal også fremgå af loven, at man i analysen kan inddrage forskellige former for data. Det være sig både kvantitative og kvalitative data.

KL er enige i, at resultaterne i læsning og matematik skal indgå i skoleudviklingssamtalen. Som det fremgår af Sammen om Skolens anbefalinger, skal fokus være på at styrke den fælles forståelse af skolens udviklingsområder og de indsatser, der iværksættes på skolen og i skolevæsenet. Det fremgår også af anbefalingerne, at fokus på dialog frem for dokumentation. Derfor bør det fremhæves, at det centrale element i skoleudviklingssamtalen er skolernes analyse af egne udviklingsområder suppleret med kommunalbestyrelsens temaer og indsigter fra forvaltningen. Det kan herefter fremgå, at samtalen også skal inddrage resultater fra læsning og matematik. KL vil derudover gerne have ændret sætningen på side 35, hvor der står: *"Kommunalbestyrelsen vil i samarbejde med skolen kunne supplere med yderligere temaer"* til denne sætning: *"Kommunalbestyrelsen kan supplere med yderligere temaer"*. Dermed flugter sætningen med sætningen fra de anbefalinger som parterne i Sammen om Skolen er kommet med.

Skole og Forældre finder, at det er vigtigt og bør fremgå af lovens bemærkninger, at datagrundlaget for skoleudviklingssamtalen er tilgængeligt for skolebestyrelsen, inden skolebestyrelsens drøftelse af skolens udviklings- og indsatsområder.

Skolelederforeningen påpeger, at man skal huske, at det kan være svært at se udviklingstendenserne i løbet af kun et skoleår. Derfor vil der flere år i træk være gengangere med en del af de emner, som samtalen skal tage sit udgangspunkt i.

Børne- og Undervisningsministeriet kan konstatere, at der fra Børne- og Kulturchefforeningen og KL er tilslutning til, at resultaterne fra test i læsning og matematik indgår i det grundlag, som skoleudviklingssamtalerne skal gennemføres på.

Både Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Lærerforening og KL finder, at skolernes initiativret til at analysere egne udfordringer og udviklingsområder bør fremgå af bestemmelsens ordlyd, og KL foreslår, at dette suppleres med en regulering af kommunalbestyrelsens adgang til at supplere med yderligere temaer. Børne- og Undervisningsministeriet bemærker hertil, at det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 1, at det fremtidige evaluering- og bedømmelsessystem skal bidrage til mindre bureaukrati og bedre muligheder for at finde de løsninger, som giver bedst mening lokalt. Ministeriet finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at udvide lovforslaget med mere procesregulering og bemærker, at skolens initiativret og kommunalbestyrelsens adgang til at supplere er indgående beskrevet i bemærkningerne til folkeskolelovens § 40 a, stk. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 19.

Danmarks Lærerforening har også ønsket, at det fremgår af bestemmelsens ordlyd, at man i analysen kan inddrage forskellige former for kvantitative og kvalitative data, ligesom BUPL foreslår, at trivsel inddrages i grundlaget. Det bemærkes hertil, som det også fremgår af lovforslagets bemærkninger til den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 40 a, stk. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 19, at det foreslåede er minimumskravene til grundlaget for skoleudviklingssamtalen, og at skoleudviklingssamtalen herudover kan tage udgangspunkt i anden relevant viden om skolevæsenet.

Børne- og Undervisningsministeriet er enig med Skole og Forældre i, at datagrundlaget for skoleudviklingssamtalen bør være tilgængeligt for skolebestyrelsen, inden skolebestyrelsens drøftelse af skolens udviklings- og indsatsområder. Ministeriet har derfor tilføjet dette i lovforslaget.

Bemærkningerne har ikke herudover givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.6.3. Aktørerne

BUPL anfører, at det er afgørende, at skoleudviklingssamtalen også medtænker fritidsinstitutionerne, således at de parter, der deltager i samtaler og dialoger med kommunalbestyrelserne også medtænker pædagogerne. Alle fagprofessionelle i og omkring skolen skal bidrage til og i skolens udvikling.

Børne- og Kulturchefforeningen bemærker endvidere, at skolebestyrelsernes rolle ikke er adresseret i forhold til skoleudviklingssamtalerne.

Danmarks Lærerforening mener, at der er væsentligt dele af arbejdet i 'Sammen om skolen', som ikke kan aflæses af bestemmelserne. Foreningen undrer sig endvidere over, at det er muligt for kommunalbestyrelsen at uddelegere ansvaret for afholdelsen af skoleudviklingssamtalen til skolebestyrelsen, da man på nuværende tidspunkt ikke kan uddelegere ansvaret for kvalitetsrapporten til

skolebestyrelsen. Et af formålene med skoleudviklingssamtalen er at have en dialog mellem kommunalbestyrelse og den enkelte skole om sammenhængen mellem ressourcer og opgaver.

KL henviser til, at det fremgår af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen vil kunne vælge at henlægge opgaven til et udvalg eller delegere opgaven til den kommunale forvaltning eller til skolebestyrelserne. KL mener, at det er væsentligt med muligheden for at kunne delegere opgaven til forvaltningen, men mener ikke, at en kommunalbestyrelse i dette tilfælde skal kunne delegere opgaven til skolebestyrelserne. Der er tale om en udviklingssamtale mellem skole og kommune om skolernes kvalitet, som kommunalbestyrelsen står på mål for, og at skulle delegere sådan en opgave videre til skolebestyrelsen, så det ikke længere er en samtale mellem skole og kommune går imod intentionerne med initiativet og dermed intentionerne i aftalen samt de drøftelser, der har været i regi af Sammen om Skolen. KL opfordrer til, at ”skolebestyrelserne” udgår af lovforslaget.

Skole og Forældre finder, at sætningen i bemærkningerne om, at det vil ”være naturligt, at skolebestyrelsen forinden har drøftet skolens udviklings- og indsatsområder, således at skolebestyrelsens perspektiver er velbelyste forud for samtalen”, er en alt for blød formulering, som betyder, at det vil kunne forekomme, at skolebestyrelsens perspektiver ikke er taget med til samtalen. Det naturlige i enhver organisation, virksomhed eller institution er, at bestyrelsen er en aktiv part i samtaler om udvikling af organisationen, virksomheden eller institutionen – og således også i folkeskolerne. Skole og Forældre foreslår derfor, at skolebestyrelserne skal deltage i udviklingssamtalerne – eller i det mindste i dele af samtalerne. Det bør også skrives ind i bemærkningerne – eller direkte ind i minimumskravene i § 40 a, stk. 2 – at skolebestyrelsen forinden skoleudviklingssamtalen *skal* drøfte skolens udviklings- og indsatsområder, så skolebestyrelsens perspektiver er velbelyste og en del af samtalen.

Skolelederforeningen finder, at skoleudviklingssamtalen vil medføre, at alle involverede parter omkring skoleudviklingen får mulighed for at komme med tilbagemeldinger på en hurtig og effektiv måde.

Børne- og Undervisningsministeriet kan konstatere, at både Børne- og Kulturbeforeningen, Danmarks Lærerforening, KL og Skole og Forældre har problematiseret skolebestyrelsens rolle i forbindelse med skoleudviklingssamtalerne, og at Danmarks Lærerforening og KL har foreslået, at der ikke gives mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan delegere sin kompetence til skolebestyrelsen, mens Skole og Forældre har foreslået, at skolebestyrelsen altid skal deltage i skoleudviklingssamtalen.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at skolebestyrelsen efter folkeskolelovens § 44, stk. 1, fører tilsyn med alle dele af skolens virksomhed, dog undtagen personale- og elevsager, og at skolebestyrelsen fra skolens leder kan indhente enhver oplysning om skolens virksomhed, som er nødvendig for at varetage tilsynet. Efter folkeskolelovens § 44, stk. 2, fastsætter skolebestyrelsen principper for skolens virksomhed. Skolebestyrelsen er således en væsentlig og integreret del af skoleledelsen på den enkelte skole, og grundlaget for, indholdet af og opfølgningen på skoleudviklingssamtalen vil indgå i skolebestyrelsens tilsyn med skolens virksomhed. Børne- og Undervisningsministeriet finder derfor ikke grundlag for at afskære kommunalbestyrelsen helt fra at beslutte, at skolebestyrelserne

skal deltage i skoleudviklingssamtalerne. Ministeriet finder dog anledning til at præcisere, at formålet med skoleudviklingssamtalen vil blive forspildt, hvis kommunalbestyrelsen alene delegerer til skolebestyrelsen, så hverken kommunalbestyrelsen eller den kommunale forvaltning deltager.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker endvidere, at det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 1, at det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem skal bidrage til mindre bureaukrati og bedre muligheder for at finde de løsninger, som giver bedst mening lokalt. Ministeriet finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at udvide lovforslaget med mere procesregulering og bemærker hertil, at den enkelte kommunalbestyrelse – som står til ansvar over for vælgerne – vil være nærmest til at vurdere, hvordan skolebestyrelserne bedst inddrages i arbejdet med skoleudviklingssamtalen, og at den enkelte skolebestyrelse vil være bedst egnet til selv at vurdere, om den ønsker at drøfte skolens udviklings- og indsatsområder før skoleudviklingssamtalen.

Med hensyn til inddragelsen af fritidstilbud og pædagoger i skoleudviklingssamtalerne bemærkes, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger til § 40 a, stk. 1, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 19, at "Formålet med skoleudviklingssamtalerne vil være at skabe rammerne om en tillidsfuld og faglig dialog mellem kommunalbestyrelse, forvaltning og skole, herunder den eller de fritidsinstitutioner, der modtager elever fra skolen, hvor fokus skal være på at styrke den fælles forståelse af skolens udviklingsområder og de indsatser, der iværksættes på skolen og i skolevæsenet". Herudover fremgår af det af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.5.3, at "Skolens leder vil skulle identificere og fremhæve nedslag i skolens egen analyse af skolens aktuelle fokus, som skal danne udgangspunkt for samtalen, og skolebestyrelse, medarbejdere, elever og forældre bør inddrages heri".

Bemærkningerne har herefter ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.6.4. Offentlighed

Børne- og Kulturchefforeningen bemærker, at det fremgår, at kommuner og skoler skal udarbejde og offentliggøre et notat med gengivelse af evalueringens resultater. Foreningen mener, at det er væsentligt, at skolerne har fokus på det løbende arbejde med kvalitetsudviklingen. Men vurderingen er, at det vil være uhensigtsmæssigt, hvis der skal bruges tid på fokus på offentliggørelse af udkommet af skoleudviklingssamtalen, og det kan forstyrre den kontinuerlige og tillidsfulde dialog om skolernes kvalitetsudvikling.

KL henviser til, at det fremgår af lovforslaget, at kommuner og skoler skal udarbejde og offentliggøre et notat med gengivelse af evalueringens resultater, og bemærker, at det er vigtigt, at skolerne kan have fokus på det løbende arbejde med kvalitetsudviklingen, og at det i den forbindelse vil være uhensigtsmæssigt, hvis der skal bruges tid på unødigt bureaukrati. Fokus på offentliggørelse af udkommet af skoleudviklingssamtalen kan forstyrre den kontinuerlige og tillidsfulde dialog om skolernes kvalitetsudvikling, som er centralt i aftalen. Derfor anbefalede parterne i Sammen om Skolen heller ikke en offentliggørelse af skoleudviklingssamtalen. Såfremt det alligevel besluttes at fastholde kravet om offentliggørelse, er det afgørende, at der ikke stilles yderligere krav til notatet, så man lokalt kan gøre det så ubureaukratisk som muligt, og så det bedst muligt understøtter det lokale arbejde.

Skole og Forældre fremhæver, at det i forhold til lovgivningen om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne vil være en hjælp, hvis det også skrives ind i lovens bemærkninger, at referatet fra skoleudviklingsamtalen skal være offentligt tilgængeligt på skolens hjemmeside.

Børne- og Undervisningsministeriet konstaterer, at Børne- og Kulturchefforeningen og KL begge ønsker, at der ikke stilles krav om udarbejdelse af et notat med gengivelse af evalueringens resultater, og at der ikke stilles krav om, at dette notat offentliggøres. KL henviser i denne forbindelse til, at parterne i Sammen om skolen ikke har anbefalet en offentliggørelse af skoleudviklingsamtalen.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker hertil, at det fremgår af bemærkningerne til folkeskolelovens § 40 a, stk. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 19, at "skoleudviklingsamtalen vil være omfattet af § 2, stk. 1, nr. 5, i lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 20. juni 2018, hvorefter en skole eller en uddannelsesinstitution, som giver undervisning, der er omfattet af loven, skal sikre, at gennemførte aktuelle evalueringer af kvaliteten af en skoles eller institutions undervisning, bortset fra oplysninger om en enkelt lærers undervisning og evalueringer, hvor alene skolens ansatte har medvirket, er oplyst på en lettilgængelig måde på skolens eller institutionens hjemmeside på internettet". Ministeriet bemærker endvidere, at Sammen om skolen ikke har forholdt sig til spørgsmålet om offentliggørelse i sine anbefalinger på området, og at fraværet af en anbefaling om offentliggørelse derfor ikke kan tages til indtægt for, at Sammen om skolen ikke ønsker at følge de gældende regler om offentliggørelse af oplysninger om skoler m.v., som fremgår af lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v.

Lovforslagets indhold på dette punkt har således ikke karakter af ny regelfastsættelse, men er en beskrivelse af gældende ret. Det gælder også kravene til det notat med gengivelse af evalueringens resultater, som vil skulle udarbejdes i forlængelse af skoleudviklingsamtalen.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.7. Udviklingslisten

4.7.1. Generelt

Børne- og Kulturchefforeningen anbefaler, at der ikke indføres udviklingslister med pligt til at arbejde en udviklingsplan på grund af en afledt risiko for "teaching to the test" og uhensigtsmæssig benchmarking.

Dansklærerforeningen bemærker, at selvom det er vigtigt på nationalt plan, at man er klar over, hvor der er størst behov for udvikling og indsatser, så er det igen afgørende med gennemskuelighed. Man risikerer at udvikle skoler, som kun underviser i det skolerne testes i for at undgå eventuelle offentlige lister.

Skole og Forældre finder, at intentionen med en udviklingsliste over skoler, der har behov for styrket opmærksomhed på deres udvikling for at undgå vedvarende dårlig kvalitet og krav om en handlingsplan for disse skoler, er god.

Skolelederforeningen kan konstatere, at det er et totalt anderledes syn, der ligger bag ved udformningen af reglerne for lavt præsterende skoler end for skoleudviklingsamtaler. Her erstattes en

god konstruktiv samtale og proces med tilsyn og kontrol. Der mangler grundlæggende en forståelse for, at der rundt omkring på de lavt præsterende skoler allerede ydes en stor og solid indsats fra de involverede lærere og ledere, men at opgaven er stor og meget kompleks. Opgaverne på de skoler, der således sidder med særlige store udfordringer, løses bedst gennem øget kvalificeret support og ikke gennem mere tilsyn og kontrol.

Børne- og Undervisningsministeriet konstaterer, at der er en bekymring for risikoen for ranglistning af skoler og "teaching to the test" som konsekvens af forslaget om at indføre udviklingslister, og en deraf følgende bekymring for at modarbejde formålet med lovforslaget, der bl.a. er at bidrage til at styrke evalueringskapacitet og -praksis i lærernes, skolernes og kommunernes arbejde med evaluering og forbedring af kvaliteten, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 1. Som det imidlertid fremgår samme sted "skal systemet [samtidig] gøre det muligt for kommunerne og på landsplan at følge med i, hvordan eleverne klarer sig fagligt. Skoler med kvalitetsudfordringer skal opdages hurtigt, så der tidligt kan sættes ind med relevante tiltag for at vende udviklingen."

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.7.2. Kriterierne

Børne- og Kulturchefforeningen mener, at det er væsentligt, at skolernes løfteevne og faglige resultater i forhold til elevernes socioøkonomiske baggrund spiller en rolle i udvælgelsen af de objektive indikatorer, der ligger til grund for udtagelse af skoler til udviklingslisten. Herudover er det vigtigt for foreningen, at der ikke udtages skoler til udviklingslisten, før de objektive kriterier er besluttet i samarbejde med parterne i Sammen om Skolen. Det er afgørende for foreningen, at indikatorerne opleves som relevante for skoler og kommuner. Det samme gælder i forhold til specialskoler, hvis de på sigt også skal udtrækkes til udviklingslisten. For foreningen er det helt overordnet afgørende, at udviklingslisten og den efterfølgende understøttelse af skolerne opleves som meningsfuld for skoler og kommuner, og som et redskab til at understøtte og forbedre kvaliteten på skolerne. Dette under hensyntagen til høj grad af lokalt handlerum ved skoleledere, lærere og fagprofessionelle, der er hovedpersonerne i arbejdet med at udvikle og styrke kvaliteten i skolerne.

Danmarks Lærerforening mener, at det skal fremgå, hvornår en skole har mulighed for at komme af udviklingslisten, da det kan have negative konsekvenser for skolens rekruttering og fastholdelse af elever, forældre og personale. Foreningen finder endvidere, at det ikke skal være muligt at sætte en specialskole på udviklingslisten, da specialskoler ikke har samme mulighed for at rykke på de mulige resultater.

Danmarks Matematiklærerforening finder, at det er vigtigt, at kriterierne på forhånd er kendte af skolerne. Åbenhed og gennemsigtighed er vigtigt for samarbejdet.

KL mener, at det er væsentligt, at skolernes løfteevne og faglige resultater i forhold til elevernes socioøkonomisk baggrund spiller en rolle i udvælgelsen af de objektive indikatorer. Ligesom det er afgørende, at de indikatorer, der ligger til grund for udtagelse af skoler til udviklingslisten, defineres i samarbejde med parterne i Sammen om Skolen. I forlængelse heraf er det for KL meget

vigtigt, at der ikke udtages skoler til udviklingslisten, før de objektive kriterier er besluttet i samarbejde med parterne. En overgangsordning med mindre målrettede indikatorer, som den, der er beskrevet i lovforslaget (s. 36), er ikke meningsfuldt for skoler eller kommuner og vil i værste fald kunne føre til, at de forkerte skoler udtages til listen. Hvis det viser sig, at det ikke er muligt at udvikle målrettede indikatorer, mener KL, at rammerne for udviklingslisten helt bør gentænkes. I det hele taget er det for KL vigtigt, at indikatorerne opleves som relevante for skoler og kommuner. Det samme gælder i forhold til specialskoler, hvis de på sigt også skal udtrækkes til udviklingslisten. KL finder det væsentligt, at skoler eller kommuner ikke er på listen år efter år, men at de derimod tages af listen, hvis det på baggrund af en helhedsvurdering af skolens udfordringer vurderes, at skolen er inde i en positiv udvikling, jf. lovforslagets bemærkninger side 80. Det fremgår af bemærkningerne på side 80, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at adskille elever i specialtilbud i flere opgørelser i forhold til indikatorer. KL mener, at det er afgørende, at man kan adskille data fra elever i specialtilbud på en skole, da det ellers vil kunne skjule en væsentlig årsag til, hvorfor nogle skoler præsterer dårligere end forventet. Det vil i værste fald få den konsekvens, at der er skoler, der udtages til listen på et uklart eller forkert grundlag. Også udviklingslisten og den efterfølgende understøttelse af skolerne skal opleves som meningsfuldt for skoler og kommuner, og som et redskab til at understøtte og forbedre kvaliteten på skolerne. For KL er det vigtigt, at der etableres en robust national understøttelse af skolernes og kommunernes kapacitet og vil gerne opfordre til, at der sker en nærmere drøftelse heraf i Sammen om Skolen. Endvidere er det væsentligt, at de data (kriterier), der kommer til at ligge til grund for udviklingslisten, vil kunne tilgås af kommunen således, at der i kommunalt regi kan arbejde aktivt med kvalitetsarbejdet så tidligt som muligt.

Skolelederforeningen anfører, at der ud over skolernes egne muligheder for at yde en indsats, også er en række andre faktorer uden om skolen, som påvirker skolernes muligheder for at skabe resultater. Skolelederforeningen foreslår, at de påtænkte ændringer udskydes og tages op til drøftelse mellem involverede parter og 'Sammen om skolen'. Det giver tid til at finde et bedre og mere konstruktive løsningsforslag end det i lovforslaget skitserede.

Børne- og Undervisningsministeriet konstaterer, at både Børne- og Kulturchefforeningen, KL og Skolelederforeningen opfordrer til, at der ikke udtages skoler til udviklingslisten, før de objektive kriterier er besluttet i samarbejde med parterne i Sammen om skolen. Ministeriet bemærker, at det fremgår af folkeskoleforligskredsens aftale af 29. oktober 2021 om det fremtidige evaluering- og bedømmelsessystem i folkeskolen, side 19, at den aftalte styrkede og tidlige opfølgning over for skoler med udfordringer træder i kraft fra og med skoleåret 2022/23, og at aftalepartierne er enige om at invitere Sammen om skolen til at komme med forslag til konkretisering af de politiske aftalte pejlemærker. Det er således forudsat i aftalen, at Sammen om skolens bidrag i forlængelse af det igangværende arbejde med Styrelsen for Undervisning og Kvalitet er udarbejdet forud for reglernes ikrafttræden.

Danmarks Lærerforening og KL foreslår herudover, at skolerne får mulighed for at komme af udviklingslisten, hvis det på baggrund af en helhedsvurdering af skolens udfordringer vurderes, at skolen er inde i en positiv udvikling. Det fremgår af ovennævnte aftale, side 16, at skolerne udtages til udviklingslisten på baggrund af objektive indikatorer, der indikerer, om skolen er i risiko for at have eller få udfordringer med kvaliteten. Der er således ikke truffet en politisk beslutning om at gennemføre sagsbehandling i forhold til de enkelte skoler i forbindelse med udarbejdelsen af udviklingslisten, og derfor heller ikke afsat ressourcer hertil.

KL problematiserer endvidere, at skoler kan være på udviklingslisten "år efter år". Børne- og Undervisningsministeriet bemærker hertil, at det vil være en balance mellem på den ene side hensynet til, at skoler på udviklingslisten oplever, at en indsats lønner sig i form af, at skolen kommer af listen igen, og på den anden side hensynet til, at samtlige skoler på listen ikke er nye hvert år med den konsekvens, at et meget stort antal skoler over en årrække kommer til at stå på listen og skulle udarbejde en udviklingsplan.

Med hensyn til udvælgelsen af de indikatorer, som udtrækket af udviklingslisten baseres på, peger Børne- og Kulturchefforeningen og KL på, at det er væsentligt, at skolernes løfteevne og faglige resultater i forhold til elevernes socioøkonomiske baggrund spiller en rolle i udvælgelsen af de objektive indikatorer. Ministeriet bemærker hertil, at de objektive indikatorer, som udviklingslisten vil blive udtrukket på baggrund af, vil skulle defineres af ministeriet i samarbejde med parterne i Sammen om skolen, hvor både Børne- og Kulturchefforeningen og KL er repræsenteret. Disse vil herefter blive drøftet med folkeskoleforligskredsen før udstedelse af bekendtgørelse herom.

Skolelederforeningen peger på, at de valgte indikatorer ikke bør vedrøre faktorer uden for skolens kontrol. Ministeriet bemærker hertil, at folkeskolen er kommunalbestyrelsens ansvar, og at de enkelte skolers rammebetingelser ikke nødvendigvis ligger uden for kommunalbestyrelsens kontrol, selvom de måtte ligge uden for den enkelte skoles kontrol.

Det fremgår af bemærkningerne til folkeskolelovens § 57 d, stk. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 24, at "der ikke aktuelt er udviklet indikatorer, der vil kunne benyttes til at udvalge specialskoler, som ikke løfter eleverne som forventet, og som har behov for styrket opmærksomhed på deres udvikling for at undgå vedvarende dårlig kvalitet. Disse skoler vil derfor ikke indledningsvis kunne blive udtaget til udviklingslisten. Det er dog hensigten, at disse skoler i fremtiden vil skulle kunne udtages til udviklingslisten. Endvidere bemærkes, at der aktuelt ikke er mulighed for at adskille elever i specialtilbud i flere opgørelser, f.eks. i opgørelsen af resultaterne fra de nationale test og fra trivsel." Denne bemærkning har givet anledning til en række høringssvar med forskellige budskaber.

Danmarks Lærerforening finder, at specialskoler ikke bør kunne udtages til udviklingslisten, da de ikke har samme muligheder for at påvirke deres resultater, mens Børne- og Kulturchefforeningen og KL betoner, at indikatorerne skal opleves som relevante for specialskolerne. Ministeriet bemærker hertil, at det må forventes, at de på sigt valgte indikatorer vil være egnede i forhold til specialskoler, og at specialskoler generelt har mulighed for at påvirke egne resultater på samme måde som andre skoler. Med hensyn til muligheden for at adskille elever i specialklasser i opgørelser vedrørende resultaterne fra de nationale test og fra trivsel, arbejdes der i Børne- og Undervisningsministeriet med håndtering af denne problemstilling.

Bemærkningerne har herefter ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.7.3. Udviklingsplanen

Danmarks Lærerforening anfører, at det skal tydeliggøres, at udviklingsplanen for skoler på udviklingslisten udarbejdes i samarbejde mellem skolens leder og kommunalbestyrelsen, Jvf. § 57 d, stk. 3 om udviklingsplanen. Ydermere skal det fremgå tydeligere, at udarbejdelsen af udviklingsplanen ikke kan uddelegeres til skolebestyrelsen, da skolebestyrelsens beføjelser ikke omfatter ændringer af skolens rammevilkår mv.

Sproglærerforeningen stiller spørgsmålstejn ved, hvem der skal udarbejde udviklingsplanerne.

Skole og Forældre finder, at den foreslåede § 57 d, stk. 3, om udviklingsplanen bør formuleres sådan, at det er tydeligt, at udarbejdelsen af udviklingsplanen skal ske *i samarbejde* med skolen, så vi undgår, at dem, der skal løfte opgaven, ikke bliver inddraget eller blot får et pålæg ”oppefra”.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig, at det ønskes fremhævet i bestemmelsen og bemærkningerne hertil, at udviklingsplanen skal udarbejdes i et samarbejde mellem kommunalbestyrelsen og skolen. Ministeriet bemærker hertil, at folkeskolen efter folkeskoleloven er kommunalbestyrelsens ansvar, og at kommunens opgaver derfor i lovteksten skal løses af kommunalbestyrelsen, selvom der i praksis ofte vil være tale om, at opgaven løses i den kommunale forvaltning, herunder af skolelederen. Herudover bemærker ministeriet, at det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 1, at det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem skal bidrage til mindre bureaukrati og bedre muligheder for at finde de løsninger, som giver bedst mening lokalt. Ministeriet finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at udvide lovforslaget med mere procesregulering, og bemærker, at den enkelte kommunalbestyrelse vil være nærmest til at vurdere, hvordan og af hvem udviklingsplanen bedst udarbejdes.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.7.4. Offentliggørelse

Børne- og Kulturchefforeningen anbefaler, såfremt der indføres såkaldte udviklingslister, at skoler på udviklingslisten ikke offentliggøres. Ved ikke at udstille listen offentligt kan der bedre skabes den nødvendige tillid og åbenhed mellem skole, kommune og stat, som er helt afgørende for god skoleudvikling.

Dansklærerforeningen spørger om, hvad udviklingslisterne bliver brugt til, og hvem der har adgang til listerne.

KL opfordrer til, at der i lovforslaget indføres en sætning om, at skoler på udviklingslisten ikke offentliggøres, og at oplysninger vedr. udviklingslisten er undergivet tavshedspligt. Det var også en klar anbefaling fra arbejdsgruppen af parter i Sammen om Skolen. Ved ikke at udstille listen offentligt kan der bedre skabes den nødvendige tillid og åbenhed mellem skole, kommune og stat, som er helt afgørende for god skoleudvikling, ligesom der ikke vil kunne laves offentlige ranglister.

Skolelederforeningen finder ikke, at det er fremmede for en god skoleudvikling, at skolen først skal befinde sig på en liste med baggrund i såkaldte objektive indikatorer og siden hen skal udstilles gennem offentliggørelse af en handleplan for skolens udvikling. Lige som børn ikke udvikler sig godt, når de mødes med mistillid, gør skoler det heller ikke.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at Sammen om skolen anbefalede, at udviklingslisten ikke offentliggøres, men at folkeskoleforligskredsen ved udarbejdelsen af lovforslaget valgte ikke at imødekomme dette ønske. Ministeriet henviser i denne forbindelse til, at udviklingslisten skal ses i sammenhæng med det tilsyn, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fører med skoler med vedvarende dårlig kvalitet (kvalitetstilsynet), og at skoler, der er udtaget i kvalitetstilsyn, ikke hemmeligholdes, ligesom eventuelle handlingsplaner efter de gældende regler for skoler,

hvor niveauet ikke er tilfredsstillende, offentliggøres som en del af kvalitetsrapporten. Det ville derfor være påfaldende, hvis der opretholdes større fortrolighed om skoler, der har behov for styrket opmærksomhed på deres udvikling for at undgå vedvarende dårlig kvalitet, end der er for skoler, der vurderes at have vedvarende dårlig kvalitet.

Ministeriet bemærker dog også, at det ikke er hensigten, at udviklingslisten skal tjene som grundlag for landsdækkende ranglister m.v. af skoler. Det er derfor også forventningen, at ministeriet ikke selvstændigt tager skridt til at offentliggøre listen, når den bliver udarbejdet.

Bemærkningerne har herefter ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.7.5. Forholdet til kvalitetstilsynet

KL finder det vigtigt, at der er en klar sammenhæng mellem udviklingslisten og udviklingsplanen samt tilsynet og handlingsplan. I lovforslagets side 36 fremgår det, at ”Skoler, der over flere år fremgår af udviklingslisten, vil desuden ud fra en konkret vurdering af kvaliteten kunne udtages til kvalitetstilsyn.” Det er her vigtigt, at der er gennemsigtighed i forhold til, hvornår en ”plads” på listen udløser tilsyn.

Sproglærerforeningen bemærker, at det er positivt, at man vil forsøge at sikre, at samtlige folkeskoler leverer uddannelse af højst mulig kvalitet ved at kunne placere lavt performende skoler under opsyn og at de i værste fald vil kunne lukkes.

Skole og Forældre giver forslaget om, at der i folkeskolelovens § 57 d indsættes et nyt stk. 5, 2. pkt., hvorefter der forinden drøftelsen i kommunalbestyrelsen skal indhentes en udtalelse fra skolebestyrelserne om handlingsplanen, sin fulde opbakning.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af folkeskoleforligskredsens aftale af 29. oktober 2021 om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen, side 16, at ”Skoler, der over flere år fremgår på udviklingslisten, vil desuden ud fra en konkret vurdering af kvaliteten kunne udtages til tilsyn”. Der er ikke angivet nærmere kriterier for denne konkrete vurdering. Det må således antages, at skolerne vil kunne blive udtaget ud fra en konkret vurdering af, om skolen har vedvarende dårlig kvalitet.

Bemærkningerne har herefter ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.8. Mulighed for indkomstafhængigt tilskud til madordning i folkeskoler

Børnehaveklasseforeningen ønsker initiativet velkomment, da børn med sund mad i maverne klarer skoledagen bedst.

Dansk Psykolog Forening ser positivt på forslaget om muligheden for indkomstafhængigt tilskud til madordninger i folkeskolen.

Danske Skoleelever opfordrer til, at ministeriet aktivt oplyser skoler og kommuner om den nye mulighed for et indkomstafhængigt tilskud til madordninger, da fx muligheden for morgenmad på skolerne vil hjælpe elever, som er udfordret med at spise morgenmad pga. transportmæssige eller familiære omstændigheder.

Digitaliseringsstyrelsen anbefaler, at Børne- og Undervisningsministeriet nærmere beskriver, hvilken indtægtsgrænse der er tale om, herunder hvilke kriterier der indgår. Derudover anbefaler styrelsen, at ministeriet redegør for, hvordan de vil indhente oplysninger om forældres indkomst i henhold til princip nr. 4 om genbrug af data, ligesom styrelsen anbefaler, at ministeriet beskriver, hvilken betydning indkomstafhængigt tilskud kan have for borgerne, herunder hvorvidt borgerne kan gennemskue, hvad der ligger til grund for afgørelsen.

Skole og Forældre tilslutter sig intentionen og det konkrete forslag om at give kommunerne mulighed for at differentiere tilskud til forældre til madordninger på baggrund af indkomst, da det vil udbrede muligheden for madordninger. Skole og Forældre anfører hertil, at de har erfaring med, at madordninger giver bedre fysisk og psykisk velvære for den samlede gruppe elever.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig den positive modtagelse af forslaget.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at ministeriet – som med øvrige regler og tiltag – vil oplyse om den nye mulighed på ministeriets hjemmeside.

Ministeriet bemærker derudover, at den foreslåede bestemmelse om et indkomstafhængigt tilskud til skolemadsordninger er en mulighed, der gives til kommunerne. Der er derfor ikke lagt op til, at der fra centralt hold skal fastsættes en indtægtsgrænse for, hvem der kan få tilskud. Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 40, stk. 2, nr. 7, 2. pkt., vil det være kommunerne, der kan fastsætte rammer for ordningen, herunder eventuelle indtægtsgrænser for at modtage tilskuddet. Tilsvarende vil det også være op til kommunerne at beslutte, hvordan de vil indhente oplysninger om forældrenes indkomst. Ministeriet kan dog oplyse, at det efter ministeriets vurdering vil være oplagt, hvis kommunerne organiserer det sådan, at forældrene skal ansøge om at modtage tilskud på samme måde, som man ansøger om fripladstilskud til dagtilbud m.v. I den forbindelse vil forældrene kunne give samtykke til, at skolen kan indhente oplysninger om forældrenes indkomst f.eks. via indkomstregistret.

Bemærkningerne giver på den baggrund ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

4.9. Andre emner

4.9.1. Implementering, herunder IT-understøttelse

Dansk Blindesamfund oplever, at mange af de digitale løsninger, der anvendes i folkeskolen og som egentlig kunne og burde understøtte inklusionen af blinde og svagsynede børn og unge faktisk gør det modsatte, og er blevet en barriere, der gør børnene afhængige af støtte fra andre samt skaber barrierer i forhold til samarbejdet med fx klassekammerater. Blinde og svagsynede elever bliver hægtet af, hvis de ikke selvstændigt kan anvende værktøjerne. Det drejer sig om alt fra digitale læringsplatforme over digitale materialer til digitale informations- og kommunikationsplatforme som Aula.

Dansklærerforeningen tilkendegiver, at det er vigtigt at forholde sig til, hvilket formål data har hver gang man samler ny data op, og hvad man skal gøre med den viden, der fås via denne data.

KL bemærker, at det er væsentligt og nødvendigt, at det sikres, at lovforslaget lever op til at være digitaliseringsklar lovgivning, så de digitale muligheder udnyttes og sikres gode betingelser ved

implementeringen af det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem. I implementeringen er det væsentligt, at der ikke skabes processer, der enten er uhensigtsmæssige eller ressourcekrævende for skoler og kommuner at implementere. Det kan fx ske ved at sikre mulighed for tæt kobling mellem de data, der genereres som led i de nye initiativer, med kommuners og skolars mulighed for at arbejde videre med initiativerne i lokale sammenhænge.

Skole og Forældre anfører, at der skal sikres en national implementeringspulje som forudsætning for at skabe et rimeligt grundlag for den kommende indsats.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at der er afsat i alt 16 mio. kr. til implementering i perioden fra 2022 til 2028. Den afsatte ramme ventes anvendt til omkostninger forbundet med vejledning og rådgivning, inddragelse af parter og central styring af opgaverne forbundet med lovforslaget. Der er herudover afsat ressourcer til udarbejdelse af vejledning og andre understøttende indsatser.

I forbindelse med udvikling af it-understøttelse til test og prøver i STIL testes brugergrænsefladen i forhold til Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1. Tilgængeligheden er en integreret del af kvalitetssikringsarbejdet. Endelig testes vore testopgaver ved hjælp af de højtlysningsværktøjer, der anvendes i folkeskolen.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker endvidere, at formål og hjemmel til indsamling af personhenførbare data fastsættes i loven. Lovforslagets overensstemmelse med kravene til digitaliseringsklar lovgivning er beskrevet i lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 4.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

4.9.2. Forholdet til fri- og privatskoler mv.

Danmarks Private Skoler bemærker, at det er vigtigt, at der også fremadrettet bliver mulighed for, at frie grundskoler kan vælge at benytte de testsystemer, der lægges op til i lovforslaget; de nationale færdighedstest og diverse screeningstest. Efter foreningens opfattelse lægges der også op til i lovforslaget, at frie grundskoler vil kunne dette ud fra et frivillighedsprincip. De anmoder om, at man er opmærksom på, at man ifm. implementering af GDPR-regler i forhold til administrationen af disse test m.v., herunder placering af dataansvar, principper for opbevaring samt oplysningspligt i forhold til forældre og elever, sørger for, at der bliver givet hjemmel, så frie grundskoler af den vej ikke bliver udelukket fra at benytte disse test.

Friskolerne anfører, at det ikke fremgår af lovforslaget, om materiale og tests bliver frit tilgængelige og brugbare for alle, hvilket de mener er vigtigt.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det er forudsat, at de forskellige test, der indføres med lovforslaget, også vil skulle kunne benyttes af fri- og privatskoler, efterskoler og frie fagskoler, ungdomsskoler og kommunale internationale grundskoler. Dette er endvidere præciseret i de almindelige bemærkninger til afsnittene om de forskellige test m.v.

Bemærkningerne har ikke herudover givet anledning til ændringer i lovforslaget.

5. Bemærkninger til lovudkastets § 2

5.1. Uddannelsesparathedsvurderingen (UPV)

Frie Skolers Lærerforening og Friskolerne er kritiske overfor, at ændringen af begrebet ”ikkeuddannelsesparat” alene er en retorisk ændring, og at der i praksis ikke er tale om en reel ændring. Friskolerne udtrykker ønske om for alvor at gennemtænke UPV, herunder i forhold til vejledning og brobygning. Er tilfreds med nedsættelse af arbejdsgruppe.

Danske Gymnasier anfører, at en grundlæggende justering af UPV'en bør gå hånd i hånd med en vejledningsindsats, som alle får ret til, og som består af et sammenhængende vejledningsforløb med fokus på læring frem for valg.

DI er positive over for forslaget, herunder at beskæftigelsesmæssige aktiviteter kan være indbefattet i UPV'en.

Danmarks Vejlederforening peger på, at lovændringen ikke ændrer på stigmatisering af ikke-parate elever, da eleverne fortsat opdeles i henholdsvis parate/ikke-parate, ligesom forslaget ikke ændrer på, at elever, der er parate til den ønskede uddannelse, fortsat ikke modtager individuel vejledning. Vejlederforeningen finder det desuden uhensigtsmæssigt, at eleverne allerede fra 8. klasse skal tilkendegive hvilke ungdomsuddannelser, de ønsker, idet der fokuseres for meget på selve valget frem for den proces, den enkelte gennemgår.

Danske SOSU-skoler og Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) er positive over for at afskaffe begrebet ”ikkeuddannelsesparat” og erstatte det med det foreslåede. DEG peger på, at fokus hermed flyttes fra, hvad eleven ikke kan til det, som eleven har mulighed for.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning støtter forslaget, da ændringen i terminologi er et skridt i den rigtige retning. Men der ønskes fokus på vejledning og støtte frem for begrænsninger, og den ekskluderende UPV ønskes afskaffet, herunder generelle strukturelle begrænsninger for, hvem de kan gå på gymnasiet.

KL bemærker, at der skal skabes sammenhæng mellem ændringen af UPV, meddelelsesbogen og uddannelsesplanen. Det bør tænkes sammen, så der ikke er overlappende redskaber til at understøtte de unge.

Danske Skoleelever er positiv i forhold til at afskaffe begrebet ”ikkeuddannelsesparat”, men bemærker, at det ikke kan stå alene, og at eleverne skal tilbydes individuel uddannelsesvejledning.

Danmarks Lærerforening finder det positivt af afskaffe termen ”ikkeuddannelsesparat” om end det ikke ændrer ved retstilstanden. De bemærker, at da Ungdomsskole er en uddannelsesinstitution og ikke et konkret uddannelses tilbud, bør det ikke indgå som eksempel i bemærkningerne på uddannelser, som den unge kan være parat til.

Læsekonsulenternes Landsforening og Sproglærerforeningen anerkender, at elever ikke længere beskrives med det begrænsende begreb ”ikkeuddannelsesparat”.

Børne- og Kulturchefforeningen bakker op om, at der arbejdes videre med en grundlæggende ændring af UPV, så vurderingen bliver positiv retningsgivende. Foreningen bemærker endvidere, at der skal skabes sammenhæng mellem ændringen af UPV, meddelelsesbog og uddannelsesplan.

Skole og Forældre er tilfreds med at ”ikkeuddannelsesparat” afskaffes, men bemærker, at sprogændringen ikke løser den reelle udfordring. Det foreslås, at vurderingen afskaffes, at alle elever skal have en uddannelsesplan og at der skal indføres individuel vejledning for alle elever.

Dansk Psykologforening er positiv over for afskaffelse af begrebet ”ikkeuddannelsesparat” og anerkender generelt ambitioner om at neddrole de instanser og mekanismer, som kategoriserer og definerer børn og unge.

Børne- og Undervisningsministeriet har ændret den i høringsudkastet foreslåede formulering til § 2 g, stk. 3, 1. pkt., med henblik på at tydeliggøre, at en særlig målrettet skole- og vejledningsindsats ikke er forbeholdt elever, der hverken er vurderet parate til en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse. Det har ikke været tilsigtet at ændre på de gældende krav om, hvornår eleverne skal tilbydes den særlige indsats.

Endvidere er ”ungdomsskole” fjernet i bemærkningerne, idet ministeriet er enig med Danmarks Lærerforening i, at en ungdomsskole er en uddannelsesinstitution og ikke et uddannelses tilbud.

I forhold til bemærkningerne om, at fjernelsen af begrebet ”ikkeuddannelsesparat” ikke reelt ændrer ved retstilstanden gør BUVM opmærksom på, at fjernelsen af begrebet alene er første fase i ændringen af UPV’en, mens mere grundlæggende ændringer vil skulle ske efter anbefalinger fra en arbejdsgruppe og efterfølgende politiske drøftelser. Spørgsmålet om individuel vejledning til alle er ligeledes ikke omfattet af dette lovforslag. Endvidere vil drøftelser om sammenhængen mellem den fremtidige erstatning for UPV, meddelelsesbog og uddannelsesplan indgå i det fortsatte arbejde med ændring af UPV’en og i udarbejdelsen af vejledningsmateriale til meddelelsesbogen.

Bemærkningerne har ikke herudover givet anledning til ændringer i lovforslaget.

5.2. Brobygning

Frie Skolers Lærerforening er positive over for, at der bliver mulighed for forsøgs- og udviklingsarbejde.

Efterskolerne finder, at ansøgning om forsøgs- og udviklingsarbejde bør kunne sendes direkte fra skolerne til BUVM. Desuden foreslås endnu en ansøgningsrunde, fx med frist 1. april 2023.

Danske Gymnasier bemærker, at forsøg skal planlægges i nært samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne og således ikke besluttet alene i kommunen. Endvidere bemærkes, at fleksibiliteten i forhold til tidspunkt for afholdelse af brobygning ikke må medføre, at taxameteret halveres, når brobygningen med en samlet timetalsvarighed på én dag fx organiseres over to dage frem for én dag. Danske Gymnasier finder det endvidere uklart, om ændringen af indberetningen

af udløsende brobygningsaktivitet gælder al indberetning for udløsende brobygningsaktivitet eller kun den indberetning, der finder sted i forbindelse med et forsøg.

Danske SOSU-skoler er yderst positive i forhold til at etablere udvidet adgang til forsøg med form og indhold i brobygningen.

Børne- og Undervisningsministeriet imødekommer bemærkningerne fra Efterskolerne om endnu en ansøgningsrunde, sådan at der gives mulighed for en yderligere ansøgningsrunde med frist den 1. april 2023.

Det følger af lov om kommunal indsats for unge under 25 år, at brobygning hører under kommunens (kommunalbestyrelsens) funktioner og opgavevaretagelse vedrørende den kommunale ungeindsats. Det er ikke hensigten at ændre på den gældende ansvarsfordeling, og forsøg med brobygning vil derfor skulle ske efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen.

Det følger endvidere af gældende regler, at vejledningen, herunder udbud af brobygning, skal ske i et samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og kommunernes beskæftigelses- og socialindsats og med inddragelse af organisationer og virksomheder inden for det arbejdsmarked, som vejledningsvirksomheden geografisk omfatter.

Ministeriet bemærker, at det alene er brobygningsforløb omfattet af forsøget, der kan muliggøre, at et forløb på én dag kan spredes ud over to dage uden at øge det samlede timetal til brobygning. I forhold til Danske Gymnasiers forslag om, at institutionerne kun skal indberette det påbegyndte antal deltagere for det samlede forløb, så har Ministeriet noteret forslaget. Den konkrete udmøntning af, hvilke krav der stilles til institutionernes indberetning af tilskudsudløsende aktivitet vil blive præciseret i de relevante instrukser.

Bemærkningerne har ikke herudover givet anledning til ændringer i lovforslaget.